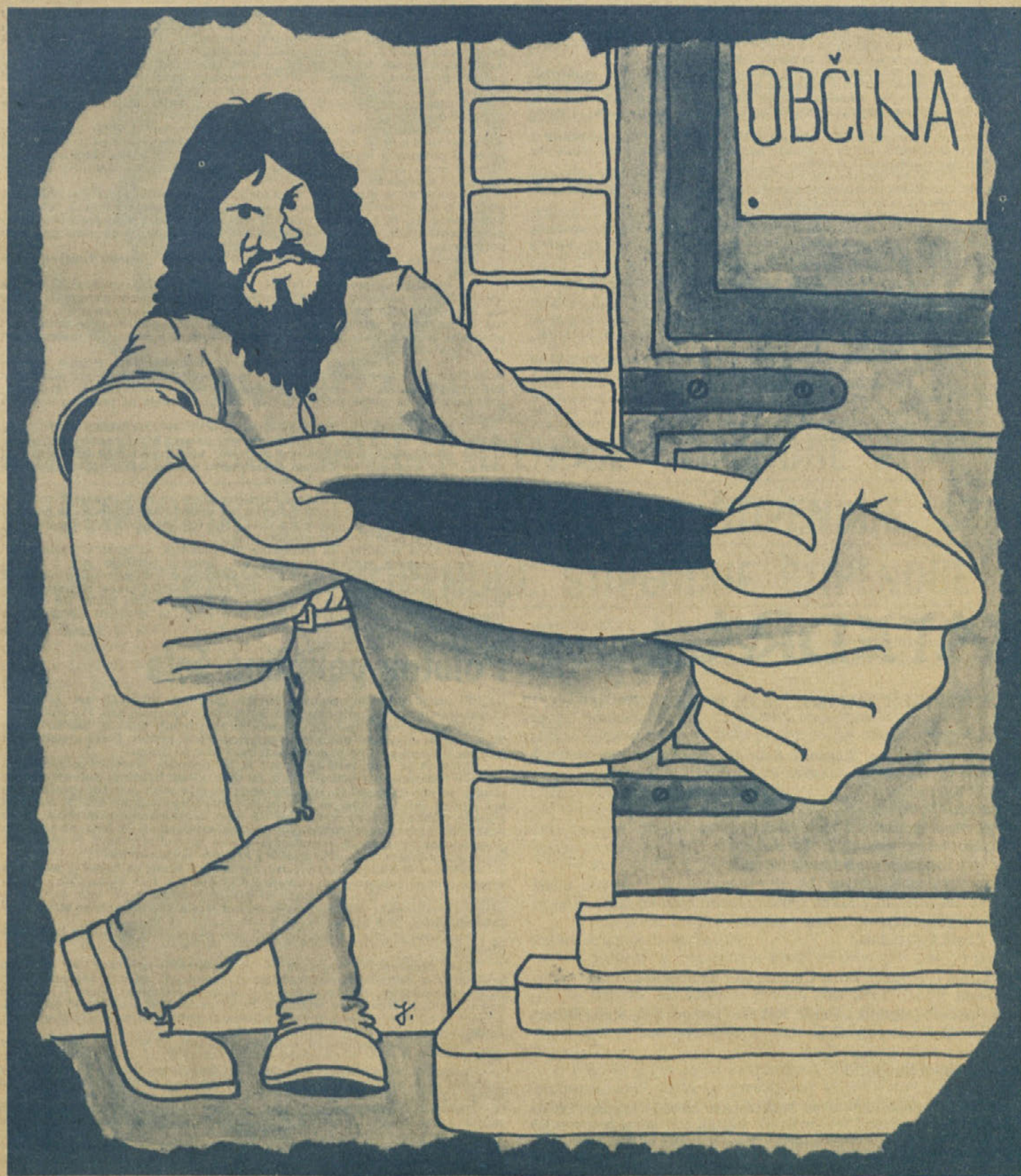

KATEDRA[®]

p-1975/2474

V kaj in h komu!

V KAJ IN H KOMU!

Organizacija zveze komunistov visokošolskih zavodov Maribor je idejnopolitična, organizacijsko in akcijsko enotna organizacija vseh članov ZK, ki delajo poln delovni čas ali imajo na mariborskih visokošolskih zavodih status rednega študenta.

Osnovne organizacije ZK so na vseh šolah, člani pa se povezujejo v organizacijo po delovnem oziroma študijskem načelu. Glede na novo samoupravno organiziranost in na dejstva, da težišče našega dela in odločanja prenašamo v temeljne enote bomo organizacijo ZK prilagodili temu stanju in težišče njenega delovanja prenesli v temeljne enote. Organizacija oz. aktiv mora vsa pomembnejša vprašanja in dogodke obravnavati na svojih sejah, sekretariat organizacije pa mora zagotoviti ukladno delo aktivov in skrbeti za uresničevanje enotnega akcijskega programa celotne organizacije.

Najvišji organ organizacije ZK VZM je konferenca zveze komunistov visokošolskih zavodov Maribor. Člane konference volijo organizacije ZK posameznih visokošolskih zavodov na svojih konferencah. Konferenca ZK VZM pa izvoli izmed svojih članov sekretarja in člane komiteja, kar je izvršni organ konference. Za stalno spremljanje in obravnavanje posameznih področij družbenega dogajanja ima konferenca ZK VZM komisije kot svoja delovna telesa. Stalne komisije so:

- komisija za organiziranost in razvoj ZK;
- komisija za družbenopolitične odnose in idejnopolitične probleme;
- komisija za mednarodna politična in ekonomska vprašanja;
- komisija za razvoj visokega šolstva.

Članstvo ZK na visokošolskih zavodih Maribor je povezano v petih osnovnih organizacijah:

- osnovna organizacija ZK PA ima aktive v temeljnih enotah. Sekretar organizacije je tovariš Milan KABAJ, namestnik sekretarja pa tovarišica ONIC Alojzija, študentka II. letnika.

- OO ZK Višje agronomske šole, tu je osnovna oblika dela v osnovni organizaciji. Sekretar organizacije je tovarišica Alenka GOSAK, študentka II. let., njen namestnik je tovariš SAKSIDA Janez, učitelj.

- OO ZK Višje ekonomske komercialne šole. Komunisti se po potrebi sestajajo na sestankih aktivov po letnikih, sekretarji aktivov pa so člani sekretariata osnovne organizacije ZK. Sekretar organizacije je tovariš MELAVC Dane, učitelj, njegov namestnik pa je tovariš TAMSE Boris, študent.

- OO ZK Višje pravne šole. Tako kakor na VAŠ je tudi na VPŠ osnovna oblika dela v osnovni organizaciji. Sekretar organizacije je tovariš FLISAR Stefan, študent, njegov namestnik pa tovariš Miro MASTNAK, učitelj.

- OO ZK Visoke tehniške šole deluje po aktivih ZK na oddelkih in je to tudi stalna oblika dela. Sekretar organizacije je tovariš Črtomir STROPNIK, njegov namestnik pa je tovariš Vitodrag KUMPERŠČAK, asistent.

Podatki, ki sem jih kratko navedel naj služijo predvsem brucem, ki so člani zveze komunistov, za njihovo lažjo povezavo in hitrejšo vključitev v delo organizacije ZK na šoli. Pred vključitvijo v organizacijo na šoli mora vsak član ZK prevzeti članske dokumente na komiteju občinske konference ZK iz katere prihaja. Te dokumente je potrebno prinesiti na komite konference ZKS visokošolskih zavodov Maribor, ki ima svoje prostore v Mariboru, Prešernova 17/II. nadst., soba 207.

Milan Kerkez

Vloga in delo pokrajinskih klubov v Mariboru

Zadnje čase se vse več sliši o pokrajinskih klubih, o njihovem delu, vendar še kljub temu mnogim ni čisto jasno, kaj so pokrajinski klubi in kakšen je njihov pomen.

Lansko leto je minevala desetletnica odkar je v Mariboru zaživela prva višja šola, kasneje visoka in kakor si vsi tako želimo, naj bi bil to tudi zametek nove univerze. Vendar pa sta kljub živahni dejavnosti študentov nastala prva kluba šole pred petimi leti (to sta bila kluba Prekmurja in Istre), ostali pa so se konstituirali lani oziroma letos. Sprva so nastajali klubi le iz gole želje po vzdrževanju stikov s svojimi kolegi iz srednje šole oziroma iz domačega kraja. Osnovni namen tedanjih članov kluba je bil v osebnih zabavi, prirejanje piknikov, prirejanje razno raznih „kulturnih večerov“, ki so se po navadi vedno končali v kakšni izmed gostiln. Mogoče je že tu in tam peščica klubavev pripravila kakšen ples, da je pridobila finančna sredstva za svojo dejavnost.

K sreči je bilo to obdobje silno kratko, pri nekaterih posameznikih je bilo že ves čas čutiti željo po spreminjanju in vplivanju na okolje v domači občini. Vendar je bilo to bolj ali manj stihliško delovanje brez prave podpore, brez koordinacije. Zato je bilo nujno, da so dobili klubi svoje mesto na IOSMVZ, določiti je bilo potrebno osnovni delovni program, ter najti mesto klubov tako v domači občini, kakor tudi na šoli. Seveda so se tu pojavili problemi, mnogim ni bilo do koordiniranega dela, kajti vztrajali so na tem, da je naloga klubov zabava, prirejanje plesov ipd. No naposled so tudi ti prenapeteži spoznali, da je združevanje nujno, kajti le enotni lahko pridemo do cilja.

Danes pokrajinski klubi v Mariboru združeni v PPK (predsedstvo pokrajinskih klubov), zaradi podobnih nalog in interesov klubov v Ljubljani pa so se povezali v republiško konferenco SPK. Republiška konferenca SPK je tudi jasno določila mesto pokrajinskim klubom ter določila osnovne naloge, ki so naslednje:

- povezati se morajo z Zvezo socialistične mladine v matični občini. A priori naj bo to povezano s konferenco mladih o izobraževanju. V sklopu te konference naj bi klubaši seznanjali ostalo mladino z važnostjo študija na posameznih šolah, o možnosti štipendiranja, nadalje naj bi občasno pripravili predavanja.

Seveda pa to ne izključuje možnosti delovanja v ostalih konferencah v občini.

- nadalje se morajo klubaši zavzemati za možnosti vključevanja štipendistov v občasno delo v temeljnih organizacijah združenega dela, kar naj bi predstavljalo sestavni del stikov z bodočim delovnim mestom. Nadalje naj bi seznanjali predstavnike TOZD in družbenopolitičnih organizacij s problemi študija, povezovanjem visokega šolstva s prakso, o materialnem stanju študentov, itd.

- in kar je verjetno najvažnejše, pokrajinski klubi morajo aktivno sodelovati pri štipendijski politiki v domači občini, nadalje pri planiranju kadrovske politike v občini. Aktivno morajo sodelovati v razpravah, predvsem naj se osredotočijo na tisti del, ki navezuje na problem vračanja kadrov v občino.

- tudi sodelovanje na zabavnem, športno-rekreativnem področju je nujno. Ravno tako bodo odigrali svojo nalogo pri SLO. S tem pa nikakor ne želimo propagirati študentskega elitizma, kajti prevladuje mišljenje, da morajo biti študentje implicitno enakopravni ostalemu delu mladih, in to ne le v besedah, marveč zlasti v dejanjih.

To so le osnovne smernice, kajti iniciativo za povezovanje v matični občini je PPK prepustilo klubom samim, saj se bodo sami najbolje in po svoji presoji najprilneje vključevali v delo glede na razmere. Tudi rezultati so raznoliki, kajti problemi niso povsod enaki.

Na koncu si želim, da študentke in študentje, ki bodo v jeseni prvič prestopili pragove visokih in višjih šol, čimprej poiščejo stik s svojim matičnim klubom, kajti le enotni bodo lahko prebrdli pot mimo nevarnih čer, ki jih čakajo na poti do diplom. Kot vemo so letos precej neprijetno ukiniteli študentska posojila, ki so bila za mnoge rešilna bilka. Pri iskanju štipendij bodo klubi odigrali pomembno vlogo in dokazali upravičenost svojega poslanstva.

Marjan Ramšak

Poletna politična šola

V drugi polovici avgusta je RK ZMS v Vikerčah pri Ljubljani organizirala poletno politično šolo, katere se je udeležilo nad 350 študentov in mladine iz vse Slovenije. Namen organiziranja šole je bil ta, da se dopolnijo in dogradijo dokumenti pripravljani za konres Zveze socialistične mladine Slovenije, ki bo prve dni oktobra v Murski Soboti.

Pripomb je bilo veliko in zato je bil program precej obsežen. Mladi osnutke dokumentov sprejemamo in se z njimi navelno tudi strinjamo, vendar se je v pripombah iskristalizirala še cela vrsta odprtih vprašanj kot npr. vloga mladih delavcev, članstvo v novoorganizirani ZSMS, mandati trajanja funkcij, vloga študentov v novi organiziranosti mladine in še nekaterih pomembnih vprašanjih. Največ razglabljanj je bilo namenjenih posameznim vprašanjem s področja vzgoje in izobraževanja, družbenoekonomskih odnosov delovanja mladih v krajevni skupnosti itd.

Prvi dan je bilo plenarno zasedanje in pa tribuna na kateri je uvodoma spregovorilo o dolgoročnem razvoju SFRJ član IK ZKS Miran Potrč. Drugi dan je potekalo delo v osmih komisijah, seznanili pa smo se tudi z aktualnopolitičnimi nalogami po obeh kongresih ZK, o čemer je spregovoril predsednik CK ZKS France Popit.

Istovčasno je bila v Vikerčah tudi seja sekretariata skupnosti študentov Slovenije.

Ker družbenega dogovora o štipendiranju zaenkrat ne moremo korigirati, se moramo z vso resnostjo zavzemati, da delovne organizacije in družbenopolitične skupnosti dogovor čimprej podpišejo. Sicer se pojavlja resen problem študije za študente, ki so ostali brez posojila in štipendij. Sprejet je bil sklep, da se pozovejo delovne organizacije in dr. pol. skupnosti, da dogovor čimprej podpišejo.

Nadalje smo razpravljali o kandidatni listi za voljene člane organov ZSMS.

Razprava je potekala tudi o poročilu dela Zveze skupnosti študentov v zadnjem obdobju. Posebna komisija bo dokončno izoblikovala poročilo za kongres ZSMS.

Ker bomo študentje po kongresu na novo politično organizirani v ZSMS moramo konstituirati osnovne organizacije in sprejeti statute univerzitetne konference v Ljubljani in statut ZSM MVZ.

Sprejet je bil sklep, da se do petnajstega oktobra pripravijo skupščine študentov na LVZ in MVZ ter da se študentje seznanijo z novo organiziranostjo.

Bojan Kovačič

KATEDRA

ŠTUDENSKI LIST, MARIBOR, 26. IX. 1974, LETNIK XIV. ŠT. 12

izdaja stalna skupščina skupnosti študentov mariborskih visokošolskih zavodov

Ureja uredniški odbor:

V. d. glavnega urednika: Drago Pišek

V. d. odgovornega urednika: Mik Rebernik

Sekretarka uredništva: Nevenka Vetrh

Študentje in visoko šolstvo:

Mario Vetrh (urednik), Milan Kerkez, Janko Siranko

Politika in gospodarstvo:

Dušan Zbašnik (urednik)

Kultura:

Mitja Žitnik (urednik), Boris Čerpes, Igor Kramberger

Likovnost:

Silvije Popovič (urednik), Ferdo Rakuša (fotografija), Sonja Mihec,

Janez Rotman, Jasna Zbašnik

Tehnični urednik: Marjan Hanl

Lektor: Branka Vaupotič

Katedro sofinancirajo: Združenje visokošolskih zavodov Maribor, IO SS MVZ, Kulturna skupnost Slovenije in SO Maribor. Uredništvo in uprava Ob parku 7, 62000 Maribor, telefon 22-004, tekoči račun 51800-678-81846. Nenaročenih slik in rokopisov ne vračamo. Cena izvoda je 2,00 din (letna naročnina 20,00 din, za ustanove in podjetja 30,00 din). Tiska ČGP Mariborski tisk, Maribor.

OBTOŽUJEM!

Študentje odhajajo domov — še pred pričetkom predavanj.

Odhajajo tudi tisti z nadpovprečnim uspehom in zlasti oni iz revnih in najrevnejših družin.

Odhajajo kratkomalo zato, ker nimajo denarja za nadaljnji študij — ali natančneje rečeno, ker ne bodo več prejeli študentskih posojil, ki so ukinjena.

Obtožujem slovensko družbo (beri: izobraževalno skupnost SRS in večino občinskih skupščin), ki se lahkomišno podaja v to brezsrčno avanturo, ko rešuje republiški proračun in s tem gospodarsko krizo na konto enega najrevnejših delov prebivalstva . . .

Obtožujem jo zato, ker hoče narodovemu telesu najprej prerezati njegove možgane — pri tem pa bog ne daj, da bi bila taista družba prikrajšana za kilometer hitre ceste, ki pelje npr. proti morju . . .

Obtožujem jo tudi zategadelj, ker na ta brezglavi način povečuje socialno diferenciacijo študirajočih; vemo, da je struktura že dandanes zastrašujoča (60 odstotkov je pri nas delavcev in kmetov — študentov iz te skupine pa borih 5 do 10 %).

Posojila so ukinjena, predavanja pa pred durmi. Študentje vedo povedat, da je razpisov za štipendije letos izredno malo. Velika večina občin, med njimi najmočnejše (sic!) še ni podpisala samoupravnega sporazuma o štipendiranju in kreditiranju, ki ste ga, povedano resnici na ljubo, študentski organizaciji kratko malo vsilili — ako ga le-ta ne bi sprejela, bi bili baje študentje še mnogo na slabšem (ostali bi tudi brez štipendij, podeljenih na osnovi sporazuma). Lahko je bilo prevaliti breme kreditiranja iz svojih (republiških) ramen na občinska; veliko huje pa bo nositi odgovornost za nepredvidljive posledice, ki so in bodo na ta način nujno nastale. Tega pa se odgovorni oblastniki očitno nočejo docela zavesti . . .

JOŽE ZAGOŽEN

ŠTIPENDIJE ŠTIPENDIJE ŠTIPENDIJE ŠTIPENDIJE ŠTIPENDIJE JE ŠTIPENDIJE ŠTIPENDIJE ŠTIPENDIJE ŠTIPENDIJE ŠTIPENDIJE ŠTIPE NDIJE ŠTIPENDIJE ŠTIPENDIJE ŠTIPENDIJE ŠTIPENDIJE ŠTIPENDIJE ŠT

Tresla se je gora, rodila se je miš, pa še ta bolj kilava. Nov družben dogovor o štipendiranju in kreditiranju SRS so popravljali tri leta (resnici na ljubo bodi povedano, da brez sodelovanja študentov), javno se je o njem razpravljalo več mesecev.

Ob zaključku šolskega leta so sprejeli končno obliko družbenega dogovora in zagotovili, da bo v jeseni polno zaživel. Toda jesen je tu, srednješolci so že začeli z delom, tudi študentje že prihajajo, štipendij pa od nikoder. Prejšnji družbeni dogovor o štipendiranju ne velja več, novi pa je še vedno v fazi dogovarjanja; pravijo sicer, da v končni fazi, ki pa se zna zavleči tja do zime. Nastal je prazen prostor za srednješolce in študente, ki so postavljeni pred nerešljiv problem, kako študirati brez štipendije.

Do sredine septembra je dogovor sprejela slaba polovica slovenskih občin, med katerimi pa ni najmočnejših. Nekatere občine (Maribor, Celje) pa so podpis družbenega dogovora celo odklonile, kot da bi se bale, da se bo preveč njihovih sredstev prelilo v revne občine. Dogovora ni podpisala niti Gospodarska zbornica SRS kljub pozivom družbenopolitičnih organizacij (si pa za to menda prizadevajo). Tak toleranten pristop ima nedvomno zelo negativen vpliv na vrsto gospodarskih organizacij, ki še niso podpisale sporazuma, saj se izgovarjajo na dejstvo, da tudi Gospodarska zbornica tega še ni storila.

Negativno vpliva na sprejem in funkcioniranje novega sistema štipendiranja tudi birokratski odnos SDK, ki ne dovoli nakazovanja sredstev (0,5 %) v občinski solidarnostni sklad iz tekočega priliva (dohodek TOZD), pač pa striktno zahteva koriščenje sklada skupne porabe, ki pa so ga nekatere gospodarske organizacije že izčrpale.

Štipendij torej še ni, kreditiranje je ukinjeno in brez kreditov bo ostalo okoli 2000 študentov. Študentov, ki izhajajo iz najrevnejših slojev naše družbe. Sicer pa v družbenem dogovoru

piše, da lahko „že v sedanjih razmerah zagotovimo štipendijo vsem učencem in študentom, ki bi jim slabše materialne razmere preprečevale nadaljnje šolanje . . .“ Toda praksa to trditev postavlja na laž /

Družbeni dogovor o štipendiranju in kreditiranju pa ima še druge pomanjkljivosti, na katere smo študentje v javni razpravi glasno opozarjali, pa so naše pripombe žal naletele na gluha ušesa. Bistvene pomanjkljivosti so:

— prepad med bogatimi in revnimi ostaja, kar velja tako za občine kot tudi za posameznike.

— študij ni ovrednoten kot delo, štipendije niso plačilo za delo, ampak miloščina in študent ni delavec, temveč socialni podpiranec.

— humanistične vede, za katere je najtežje dobiti štipendije, lahko študirajo le petičneži, ki pa so obremenjeni z zavestjo bogatih s tem pa reproduciramo socialistično boržuazijo.

— sporazum krepi slovensko veleindustrijsko tehnostrukturo, katere diktat je ta sporazum.

— študent ni več lastnik svoje delovne sile, pač pa orodje v rokah štipenditorja.

— kršena je ustavna pravica svobodne izbire poklica in zaposlitev, kajti svoboda izbire je svoboda iz nujne „ali sprejmi našo štipendijo za naš poklic in se zaposli pri nas ali pa študiraj brez denarja.“

Navzlic temu pa se zavzemamo, da bi bil sporazum čimprej podpisan, kajti treba je „rešiti, kar se rešiti da“. Vendar pa bo potrebno ta dogovor sprotno bistveno spreminjati, tako da se bo lahko nemoteno uveljavilo socialistično načelo „vsak po svojih sposobnostih — vsakemu po njegovem delu.“

Novo šolsko leto na VEKŠ

VEKŠ se že pripravlja, da v začetku letošnjega jubilejnega, 15. šolskega leta odpre svoja vrata. Tokrat dvojca. Ena na stari, druga pa na novi zgradbi šole. Vmes pa bo nekaj deset metrov prostora. Zal je pač tako, da se novega poslopja ni dalo zgraditi tik poleg starega in bo treba iz enega dela šole v drugega pesačiti pod „milim nebom“. Malce neprijetno, vendar je to edina možna rešitev. Kaže, da bodo „ta kratko“ potegnili profesorji, ki bodo imeli predavanja in vaje enkrat na „novem VEKŠ“, drugi pa na starem (kot kaže se bodo uveljavili ti nazivi), njihovi kabineti pa bodo vedno na istem mestu. Studentje pa smo že od nekaj navajeni, da ob odmorih skočimo na kavico v Emono ali pa k „Vekševčku“.

Seveda pa je najvažnejše, da se na VEKŠ ne bomo več gnetli kot sardine in da bodo sedaj hodili na predavanja tudi tisti, ki so jih do sedaj zaradi „težkih študijskih razmer“ bojkotirali. Nove predavalnice, številne seminarne sobe in drugi študijski prostori bodo velika pridobitev in bodo (upajmo) vsaj nekaj časa zadostovali. Sicer pa VEKŠ ne beleži več takšnega porasta vpisa kot prejšnja leta. Po nedokonznih podatkih se je letos vpisalo na I. stopnjo približno 370, na II. pa 200 novincev.

Z novim šolskim letom pa se bo bistveno spremenil tudi učni program za I. stopnjo. Odslej se bodo studentje na I. stopnji lahko odločali za študij na desetih študijskih smereh: poleg smeri za bančništvo, finance, knjigovodstvo, notranjo trgovino, (prejšnja splošna komerciala), zunanjo trgovino in turizem bodo po novem še smeri za transport, organizacijo in poslovno upravljanje, poslovno informatiko ter analizo in plan. Za vpis na posamezne smeri se bodo studentje odločali šele v prehodu iz prvega v drugi letnik, kar pomeni, da bo učni program za vse študente prvega letnika popolnoma enak. To je vsekakor pomembna novost, saj se bodo sedaj studentje na podlagi prvih izkušenj o študiju ekonomije lažje in bolj preudarno odločali za študij na posameznih smereh. Pa še nekaj: tuje jezike se bodo morali učiti vsi, ki se bodo vpisali na VEKŠ.

Učni program za II. stopnjo bo letos še nespremenjen, vendar bo do konca leta že pripravljen nov.

VEKŠ pa bo končno prišel do prepotrebne učnega pripomočka, do naprave, ki je za visoko ekonomsko solo že nujna: do računalnika. Skupina profesorjev in asistentov že pripravlja poseben program, po katerem bodo študentje VEKŠ (pa najbrž tudi drugi) širili svoje znanje na „Boroughsu“.

Studentskega življenja pa ne predstavlja le študij, ampak tudi občudniška dejavnost študentov. Izvršni odbor Studentske skupnosti VEKŠ si bo tudi v jubilejnem letu prizadeval, da bodo študentje čim bolj aktivni. Glavni cilj bo čim popolnejša aktivizacija svetov letnikov, ki so v preteklih letih že pokazali prve uspehe. Čim več študentov naj bi sodelovalo v njih, in čim dlje med študente naj bi segala njihova dejavnost. Pa tudi malce več upoštevanja s strani pedagogov bi želeli. Tu pa naj bi imel pomembno vlogo Izvršni odbor, ki bo organiziral in koordiniral delo svetov letnikov, njihove želje, zahteve in mnenja pa bo posredoval naprej, k „pristojnim“.

Izvršni odbor pa bo poskrbel tudi za organizacijo zabavnega, družbenega, kulturnega in športnega življenja na šoli. Tradicija organiziranja brucovskega spreveda, Krpanovega drča ter številnih drugih plesov, filmskih abonmajev, debatnih tribun, smučarskih izletov, pčeni kart za plavanje se bo nadaljevala. Redno pa bo izhajalo tudi glasilo študentov VEKŠ – Krpanov list.

Sicer pa čaka študente Izvršilnega odbora na šoli to jesen veliko dela, veliko več kot običajno. V septembru bo VEKŠ organizator Interfakultetne konference Ekonomskih fakultet Jugoslavije, ki se je bodo udeležili tudi predstavniki študentov teh fakultet. V začetku oktobra bodo študentom VEKŠ vrnil obisk študentje iz Temišvara v Romuniji, v drugi polovici meseca pa bo tradicionalno srečanje študentov ekonomije iz Trsta, Linza in Maribora v okviru simpozija „Alpe“ – Adria“. V oktobru se bodo delegati študentov VEKŠ udeležili kongresa Zveze socialistične mladine Slovenije v Murski Soboti. Čim prej pa bo treba pripraviti tudi redno letno skupščino študentov VEKŠ in izvoliti nov izvršni odbor. Da pa bo ta program mogoče realizirati, bo potrebno k delu pritegniti čimveč aktivnih študentov.

VOJKO KRAVANJA

Višja agronomska šola

Agronomija je študij za katerega se odloča malo maturantov. Sprašujem se zakaj je tako, saj delo v naravi krepi človeka in mu daje vir novih moči. Nikjer ni tako težko dati splošnih receptov, kot pri oblikovanju nove strukture kmetijstva in urejanju kmetijskega prostora v agrarno manj razvitih ombočjih, zato je potrebno poznati našo preteklost, agrarno reformo. Agrarna politika v prihodnosti je prav gotovo težka, vendar ne nerešljiva naloga. Rešljiva je, če bodo vse institucije in organizacije, uprava združenja kmetijskih proizvajalcev, banke in strokovne službe ustvarjale vzdušje zaupanja. Družba bo morala drugim gospodarskim vejam bolj pojasniti, da kmetijstvu ne dajemo nezasluzenih daril, ampak da je v korist celotnemu gospodarstvu, če pri preusmerjanju le-tega sodelujemo vsi. Organizacija strokovno pospevalne službe, in njeno delo, je vsekakor eden od odločilnih faktorjev za uresničitev ukrepov agrarne politike. Neposredno sodeluje pri uvedbi moderne agrotehnike, intenziviranju proizvodnje in obnovi sadjarskih in vinogradniških nasadov na kmetijah.

Študij na VAŠ v Mariboru traja dve leti. Diplomanti si pridobijo višješolsko izobrazbo in naziv kmetijski inženir. Ko opravi študent vse učne pobeznosti pripravi in zagovarja diplomsko nalogo. Učne obveznosti so: potrjeni semestri, opravljena strokovna praksa, uspešno opravljeni predpisani izpiti in opravljene obveznosti, ki so predpisane s statutom, učnimi programi in študijskim režimom. Študij poteka v dveh oddelkih:

- oddelek za tehnologijo s pospeševanjem kmetijstva s
 - a) sadjarsko vinogradniško smerjo;
 - b) poljedeljsko živinorejsko smerjo;
- oddelek za kmetijsko strojništvo.

Na šoli se razvija tudi samoupravljanje študentov. Svet šole je najvišji samoupravni organ, ki šteje 19 članov, od tega 5 študentov. Svet gospodari z zaupanimi družbenimi sredstvi, vodi politiko šole in daje soglasja s sklepi upravnega odbora in direktorja. Pedagoško znanstveni svet proučuje učni program in ga vsklaja z znanstvenimi dosežki. Šteje 16 članov, od tega so trije študenti. Zbor študentov ima predsedstvo, ki šteje tri člane. Le-ti skrbijo za koordinirano delo zbora.

Izvršni odbor študentov šteje devet članov od katerih je vsak zadolžen za določeno področje (šport, kultura, materialna problematika). Predsednik IO (izvršnega odbora) sklicuje sestanke, na katerih ugotavlja rezultate dela in skrbi, da poteka delo koordinirano. Izvršuje tudi naloge, ki jih daje delovno predsedstvo.

Razen teh organov obstajajo še sveti letnikov, ki rešujejo sprotne probleme in seznanjajo študente z delom IO.

Vsem, ki se boste odločili za študij na VAŠ, želim veliko uspeha pri študiju, in da bi se na delovnem mestu izkazali kot dobri strokovnjaki.

MARTA MIŽIGOJ

Študij na pedagoški akademiji

Iz osnutka statuta pedagoške akademije vzemo, da je pedagoška akademija v Mariboru samostojna in samoupravna pedagoško raziskovalna organizacija združenega dela, ki deluje na področju vzgoje in izobraževanja. Vzglaja in izobražuje učitelje z višjo strokovno in pedagoško izobrazbo. To je osnovna karakteristikata dela PA.

Pouk, se pravi predavanja, traja dve leti (štiri semestre). Po opravljenem študiju, katerega zaključek je diploma, ima študent zaključeno višješolsko izobrazbo.

Na PA se lahko vpiše, kdor je končal srednjo šolo, kjer je trajal pouk najmanj štiri leta: gimnazijo, pedagoško gimnazijo, srednjo vzgojiteljsko šolo, srednjo tehniško šolo. Seveda pa je od oddelka na katerega se vpišuje, odvisno, ali bo moral bodoči študent opraviti kakšen preizkusni izpit. Na PA pa se lahko vpišujejo študenti tudi pod posebnimi pogoji, na primer:

- kandidati (polnoletni), ki niso končali srednje šole, če so opravljali ustrezno delo v gospodarstvu ali kakšni drugi družbeni dejavnosti in če opravijo preizkusni izpit;
- kandidati, ki so končali srednjo šolo, ki ni trajala štiri leta, z odličnim ali prav dobrim uspehom;
- kandidati, ki niso končali srednje šole in imajo vsaj tri leta ustrezne zaposlitve ali ustrezno prakso, uspešno opravljeno osemletko in uspešno opravijo preizkusni izpit.

Zdaj pa še o možnostih in oblikah študija na PA:

Kandidat, ki izpolnjuje pogoje vpisa, se lahko odloči za naslednje smeri:

- razredni pouk – opraviti mora preizkus iz poslušanja;
- slovanski jeziki in književnosti;
- germanski jeziki in književnosti;
- geografija, zgodovina;
- biologija, kemija;
- matematika – fizika;
- tehniški pouk – fizika;
- likovni pouk – preizkus likovnih sposobnosti in znanja iz umetnostne zgodovine in likovne teorije;
- glasbeni pouk – preizkus muzikalnih sposobnosti in znanja instrumenta ter glasbene teorije;
- telesna vzgoja – preizkus telesnih sposobnosti ter opravljen zdravniški pregled.

Pouk na PA obsega predavanja, seminarje, vaje, praktično delo, hospitacije, učne nastope, proseminarje, naloge, referate, učno prakso, terensko delo, študijske ekskurzije in tečaje. Od posameznega oddelka pa je odvisno, v kolikšnem obsegu je kakšna oblika zastopana. Oddelki se namreč ne razlikujejo po svojih specifičnostih, tudi po številu izpitov hospitacij in nastopov je med njimi vidna razlika. Tudi oblika diplome ni za vse oddelke enotna; ponekod obsega pismeni in ustni del, drugod pa poleg tega še diplomski nastop. Zahteva dosežanih študentov je bila poenotenje študijskih obveznosti in v novem pravilniku o izpiti in diplomah bo to vprašanje precizneje in bolj enotno obdelano. Se nekaj besed o občudniškem delu, ki ga namerava PA letos bolj razviti. Možnosti: pevski zbor, šahovska sekcija, dramska sekcija, morda planinsko društvo in še kaj. Tudi od novo vpisanih študentov je odvisno, če bo do razmaha takšnega dela prišlo. Menim, da velja izkoristiti ponujeno in podzreti v to smer, v svojo lastno korist pri svojem kasnejšem pedagoškem delu.

JOLANDA MOHORKO

Visoka tehniška šola

Visoka tehniška šola nosi naziv „visoka“ šole eno študijsko leto. Lani je namreč bil organiziran na tem zavodu še drugostopenjski študij strojništva. Sicer pa obstajajo na šoli še oddelki za elektrotehniko, gradbeništvo ter kemijo s skupaj približno tisoč dvesto študenti.

Študij za pridobitev višje izobrazbe oziroma visokošolske izobrazbe prve stopnje traja v vseh oddelkih šole, to je v oddelku za strojništvo, elektrotehniko, gradbeništvo in kemijsko tehnologijo, dve leti in pol, oziroma pet semestrov. V oddelku za strojništvo traja nadaljevanje študija za pridobitev visoke izobrazbe druge stopnje dve leti oziroma štiri semestre. Torej na strojnem oddelku traja študij za pridobitev visoke izobrazbe 4 leta oziroma 8 semestrov.

ŠTUDIJSKO LETO traja od 1. oktobra do 30. septembra naslednjega koledarskega leta. Študijsko leto se deli na zimski in letni semester. Zimski semester traja od 1. 10. do 15. 2. naslednjega koledarskega leta, letni semester pa od 16. 2. do 30. 9. Meseca junij in september sta predvidena za izpite in drugo pedagoško delo razen rednega pouka. Študijskih obveznosti na šoli študenti praviloma ne opravljajo od 1. julija do 31. avgusta. Obvezni tedenski pouk (predavanja, vaje, seminarji, itd.) sme trajati največ 30 ur.

UCNI NACRT določa predmete, ki se poučujejo na posameznih oddelkih in odsekih šole ter ureja časovni obseg izvajanja pouka posameznih predmetov. Pri sestavi učnega načrta sodeluje šola s študenti, z ustreznimi visokošolskimi zavodi, organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi in družbeno političnimi skupnostmi, strokovnimi društvi in zvezami itd.

UCNI PROGRAM izhaja iz učnega načrta. Vsebuje pa podrobno določitev snovi in obsega posameznih predmetov. Učni program mora biti sestavljen na osnovi najnovejših spoznanj znanosti in dogajanj marksizma ter teorije in prakse samoupravnega socializma. Predlog učnega programa za določeni predmet izdelava učitelj predmeta. Predloge učnih programov pregleda študijska komisija oddelka, ki usklajuje učne programe predmetov med seboj in skrbi, da se snov ne ponavlja v raznih predmetih. Predlog nato obravnava pedagoško-raziskovalni svet oddelka.

Redni študenti morajo biti v času študija na **PRAKTIČNEM DELU** in sicer:

- dva meseca tisti študenti, ki so pred vpisom na šolo končali gimnazijo ali drugo študijski smeri neustrezno srednjo šolo,
- mesec dni tisti študenti, ki so pred vpisom na visoko šolo končali študiju ustrezno srednjo tehniško ali poklicno šolo.

Študent, ki je uspešno opravil vse študijske obveznosti in praktično delo, pristopi k izdelavi **DIPLOMSKEGA DELA**. Z diplomskim delom mora študent dokazati, da zna povezovati pridobljeno teoretično znanje v času študija s samostojnim strokovnim delom. Diplomsko delo mora biti po vsebini in obsegu takšno, da ga študent, ki končuje študij prve stopnje, opravi najpozneje v dveh mesecih, študent, ki končuje študij na drugi stopnji, pa najpozneje v treh mesecih.

PRAVICE IN DOLŽNOSTI ŠTUDENTA izhajajo iz njegovega dela, to je rednega opravljanja študijskih in samoupravnih obveznosti. Študent je dolžan spoštovati določila statuta šole, izobraževalni sistem, učni načrt in določene oblike pouka, ki jih šola razvija na osnovi znanstvenih in pedagoških dosežkov.

Pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz statusa študenta, so:

- sodelovanje v katerikoli ustrezni obliki izobraževalnega in vzgojnega procesa,
- sodelovanje pri raziskovalnem delu, ki ga organizira šola,
- aktivna udeležba pri samoupravnem reševanju vprašanih in nalog, ki jih postavljata skupnost študentov, zveza komunistov in organi šole glede študijskega procesa, vzgojne problematike, življenja in dela študentov,
- aktivno sodelovanje pri prizadevanjih šole za uspešno sodelovanje z organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi in družbeno-političnimi skupnostmi,
- vestno opravljanje drugih nalog, ki zagotavljajo uspešen študij in vzgojo.

Šola organizira samoiniciativno ali na podlagi predlogov organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih ali družbenopolitičnih skupnosti, strokovnih društev, zvez ali drugih samoupravnih organizacij predavanja, seminarje, tečaje ali druge oblike permanentnega izobraževanja, s katerimi seznanja svoje diplomante in druge strokovnjake z najnovejšimi strokovnimi in znanstvenimi dosežki, z novimi delovnimi metodami ipd.

Šola pomaga tudi pri organizaciji pouka za strokovno izpopolnjevanje, ki ga v smislu prejšnjega odstavka organizirajo organizacije združenega dela za svoje delavce. Toliko iz statuta VTS.

Razen študija se lahko študenti VTS posvečajo tudi izvenštudijski dejavnosti, to je delu v skupnosti študentov oziroma izvršnem odboru SS ter v osnovni organizaciji ZK VTS. IO SS VTS šteje letos 23 članov, študentov z vseh oddelkov VTS, ki delujejo v šestih komisijah (študijska, komisija za kulturo, komisija za šport, komisija za SLO - splošni ljudski odpor, komisija za stike ter komisija za posebne dejavnosti). IO SS oziroma njegova študijska komisija rešuje študijske probleme študentov, pogosto v povezavi z OO ZK VTS, navezuje stike z ostalimi visokošolskimi zavodi v Mariboru ter z višjimi, visokimi šolami ter fakultetami iz drugih visokošolskih središč (komisija za stike). Športna komisija pripravlja interna športna srečanja (v nogometu, košarki, sahu in namiznem tenisu), srečanja z drugimi visokošolskimi zavodi. Slednja predvsem ob brucovskih in aprilskih študentskih igrah. Ena izmed skrbi komisije za kulturo je izdajanje šolskega glasila **BILTEN**, ki obvešča študente VTS predvsem o delu na šoli pa tudi izven nje. V Bilten pišejo pretežno člani IO SS ter OO ZK, žal pa je odziv ostalih študentov majhen.

Namen komisije za kulturo pa je tudi popestriti, predvsem na tehniško področje usmerjeno življenje študentov VTS, z reprezentacijo likovne ustvarjalnosti. Do sedaj je bila na šoli le ena likovna razstava, upamo, da jih bo še več. Komisija z nazivom komisija za posebne dejavnosti je imela (in še ima) predvsem nalogo poskrbeti za zabavo študentov. Tako je po zaslugi omenjene komisije bil organiziran „disc club“ v Klubu mladih za vse študente mariborskih visokošolskih zavodov. Nov prirastek pri IO SS je sekcija IAESTE, ki sicer deluje samostojno. Skrbi pa za mednarodno izmenjavo študentov tehniških ved. Sekcija zbira prijave za prakse v tujini, zbira prakse v Mariboru za študente, ki pridejo k nam iz inozemstva in med počitnicami skrbi zanje.

Mario Vetrh

Višja pravna šola

Višja pravna šola je visokošolski zavod, ki vzgaja strokovnjake z višješolsko pravno izobrazbo za posamezna področja v gospodarstvu, upravi in drugih dejavnostih posebnega družbenega pomena.

Vsled pomanjkanja pravniskega kadra na vseh področjih družbenih dejavnosti, je bila na iniciativo nekaterih vidnih slovenskih pravnikov ustanovljena leta 1960 višja pravna šola v Mariboru. Ze od same ustanovitve naprej je število izrednih študentov neprimerno večje kot rednih. Zaradi tendence narasčanja izrednih študentov je šola ustanovila centre za izredni študij v Postojni, Kranju, Celju in v Murski Soboti. Tako redni kot izredni študentje so v študijskih obveznostih izenačeni razen seveda v specifikih, ki jo redni študij vsebuje za razliko od izrednega.

Brez dvoma je glavni cilj šole, da študenti pridobljeno znanje čim dosledneje uresničujejo v praksi. Temu je prilagojen sam študijski program, po katerem mora študent opraviti v času študija večje število seminarjev (politična ekonomija), seminarjskih nalog (ustavno pravo, javna uprava, delovno pravo, evidenca pravnih razmerij, kazensko pravo in civilno pravo I in II). Poleg tega mora študent II. letnika opraviti, na prehodu iz zimskega v letni semester, obvezno počitniško prakso in sicer - tako, da si kraj opravljanja prakse poljubno izbere (OZD, sodišče, občina itd.).

Študij na Višji pravni šoli traja štiri semestre tj. dve leti (trajanje študija je odvisno predvsem od študenta samega). V I. letniku mora študent opraviti izpite iz naslednjih predmetov: ustavno pravo, javna uprava, sociologija, uvod v pravoznanstvo, politična ekonomija, organizacija pravosodja, gospodarsko pravo, osnove narodne obrambe I in II, civilni sodni postopki.

Na višji pravni šoli imamo solidno razvite samoupravne odnose, saj študentje preko svojih predstavnikov v organih upravljanja šole, enakopravno s profesorji, odločamo o pogojih in režimu študija. Med drugim smo uspeli z razbitjem nekaterih tradicionalnih skupinskih izpitov (dvojčki, trojčki), sodelovali smo pri časovnih korekcijah predavanj nekaterih predmetov v obeh letnikih. Seveda vseh teh uspehov študentje brez razumevanja profesorjev ne bi dosegli. Poudariti pa je treba, da se dober odnos na relaciji ŠTUDENT - PROFESOR še naprej razvija in zato lahko pričakujemo še boljše rezultate tega sodelovanja na samoupravnih osnovah.

Na višji pravni šoli aktivno delujejo OO ZK in študentska organizacija, ki je s svojo skupščino najvišji organ študentov. Izvršilni organ te skupščine je izvršni odbor, ki deluje po komisijah (aktualno-družbeno, idejno-politična, kulturna, materialna, športna). Ze nekaj let imajo izvršni odbori težave s kadri. Glavni vzrok je nezainteresiranost študentov za delovanje v študentski organizaciji. Vendar to njihova organizacija, ki zastopa interese vseh študentov in zato na šoli vsekakor so, manjka pa predvsem dobra volja večine študentov, ki pa bi po drugi strani na vsak način radi postali subjekti izobraževalnega procesa. Brez skupnih prizadevanj pa tega seveda ni mogoče doseči.

Študentje višje pravne šole smo povezani s študenti vseh pravnih fakultet v Jugoslaviji. To je t. i. interafakultetna konferenca pravnih fakultet Jugoslavije. Medsebojna posvetovanja so večkrat na leto in niso omejena samo na probleme študija ampak imajo široko zasnovano v krepitvi bratstva in enotnosti narodov in narodnosti SFRJ. To se odraža predvsem v vsakoletnih manifestacijah kot so „Marš pravnikov“, „Pravijada“ - športno srečanje študentov prava Jugoslavije itd.

Sodelovanje višje pravne šole s pravno fakulteto v Ljubljani se je posebno v zadnjih letih močno povečalo. Diplomant naše šole se lahko takoj vpiše v tretji letnik pravne fakultete, s tem, da do diplome v Ljubljani opravi tri diferencialne izpite (rimsko pravo, pravna zgodovina in statistika).

Višja pravna šola si je v več kot 10 letih obstoja pridobila vzoren ugled, kar se kaže v vsakoletnem povečevanju števila rednih in izrednih študentov, kakor tudi v uspehih, ki jih dosegajo diplomanti na delovnih mestih. Zgovoren dokaz je tudi še nadaljnje veliko pomanjkanje in povpraševanje po diplomantih višje pravne šole. Študentje smo mnenja, da se iz različnih interesov odgovornih dejavnikov ne bi smelo zavlačevati s prehodom višje pravne šole na II. stopnjo.

Podrobnejše informacije o samem načinu, režimu, pogojih študija, o življenju in organiziranju študentov dobi bruc in seveda tudi bruculja, v „sobi organizacij“ (4. nadstropje) na višji pravni šoli. DOBRODOSLI!!!

BOJAN KOVAČIČ

KATEDRA: Kulturno umetniško društvo Študent je v preteklem študijskem letu praznovalo 10. obletnico obstoja. To je za tako mlado visokošolsko središče kot je Maribor prav gotovo pomembna obletnica. Ob koncu tega jubilejnega leta smo se pogovarjali s predsednikom KUD študent. Bi mi najprej povedal katere sekcije je imel KUD ob svojem nastanku in kdo ga je vodil?

MITJA ULRIH: Društvo je bilo ustanovljeno leta 1964 in sicer na pobudo IO ŠS MVZ in pa Združenja visokošolskih zavodov v Mariboru. Med študenti se je takoj pojavil velik interes za tako obšolsko delo in kaj kmalu so zaživele tri sekcije in sicer študentski oder, pevski zbor in pa folklorna skupina. V začetku je kot prvi predsednik zagrabil za delo Zlatko Ritlop, študent VTS, kateremu se je kasneje pridružil celoten upravni odbor.

KATEDRA: V svojem obstoju je KUD požel veliko uspehov. Ali bi mi jih nekaj naštel?

M. U.: Lahko naštevam uspehe KUD študent zelo na dolgo in široko, vendar bom poskušal na kratko povedati o posameznih sekcijah. Najprej bi se ustavil pri folklorni skupini, ki je edina neprenehoma delovala vseh teh deset let. Velik uspeh te skupine je gostovanje v Nemčiji v Marburgu, ki je univerzitetno središče. Tja je naša folklorna skupina potovala že trikrat. Razen tega je velik uspeh, da smo nastopali v Skopju, kjer smo že nepogrešljiva skupina vsakoletnega tradicionalnega festivala, ki se odvija ob obletnici potresa v Skopju. Na tem festivalu se zbirajo skupine iz celega sveta. Še večji uspeh pa je pravzaprav to, da je naša folklorna skupina že dvakrat nastopila na centralnem stadionu v Beogradu ob Titovih rojstnih dnevih.

Pevski zbor pa je začel doživljati uspehe komaj po štiri- pet-letnem delovanju. Omembe vreden je nastop leta 1972 na Madžarskem, takoj naslednjo sezono so pevci gostovali po južni Srbiji. Letošnje leto je MPZ zelo uspešno sodeloval na festivalu študentskih zborov iz socialističnih držav v Nitri na Češkoslovaškem, kjer je zasedel zelo dobro četrto mesto. Kar pa se nanaša na tekmovanja v Slovenskem prostoru, je vsekakor največji uspeh našega zbora ta, da smo dosegli leta 1973 na področnem tekmovanju odraslih pevskih zborov v Mariboru prvo mesto v A skupini. Sicer se vsako leto udeležujemo teh revij, ki o v Mariboru in v Ormožu. Najvišje priznanje pa je nastop našega pevskega zbora pred maršalom Titom ob njegovi osemdeseti obletnici v domu sindikatov v Beogradu.

K velikim uspehom pa moramo vsekakor šteti tudi uspehe našega plesnega para in športno plesne sekcije. Ta naš plesni par Branka in Marjan Lorgar sta že dve leti zapored druga na državnih prvenstvih Jugoslavije in kot taka nas tudi reprezentirata, toda ne le v okviru naših meja, temveč tudi po celi Evropi. Omenil bi še velik uspeh plesne skupine. Za uspeh namreč štejemo to, da smo v letošnjem letu uspeli postaviti na noge svojo lastno plesno solo, v katero vabim vse bruce, ki bodo brali to Katedro. Pred dvema letoma smo ustanovili tudi zabavni orkester. Lansko leto pa še študentski oder, ki je pred leti že deloval, vendar so ga medtem po kratkotrajnem delovanju razpustili. Ti dve skupini pa sta z velikimi koraki na poti k uspehom, ki ga doživljajo že utečene skupine našega društva.

K.: Ali imate ustrezne prostore za vaje in kakšna je oprema vaših sekcij?

M. U.: Moram reči, da smo bili v pretekli sezoni zelo zadovoljni s prostorskim vprašanjem za delo našega društva, saj smo imeli na razpolago dvorano in novi depandansi študentskih domov. Za mlado folklorno skupino smo imeli na razpolago baletno dvorano centra za glasbeno vzgojo. Prav v teh prostorih je gostoval tudi naš moški pevski zbor. Ti prostori so zelo prikladni za delo takšnega zbora, saj so možne tudi sekcijske oziroma skupinske vaje za posamezne glasove. Žal pa je za letošnje leto ta zadeva zelo poslabšana, kajti dvorano v depandansi smo izgubili. V njej bo v bodoče menza. Nova pa ne vemo kdaj bo dograjena. Gradi se kot prizidek študentskega doma II. Gotova naj bi bila do 15. oktobra, vendar ne vemo kako bo. Za pevski zbor upamo, da bomo našli ustrezne prostore na pedagoški akademiji, saj bomo morali po vsej verjetnosti zapustiti center za glasbeno vzgojo zaradi srednje vzgojiteljske sole, ki se siri.

Kar se tiče opreme mislim, da smo v zadnjem letu veliko investirali v to, da so naše sekcije primerno opremljene za delo. Tako smo v zadnji sezoni oblekli moški pevski zbor v nove obleke. Tudi folklorna skupina je dobila obnovljen fundus svojih narodnih noš, tako, da ima sedaj popolne gorenjske, belokranjske in prekmurske narodne noše. Za orkester smo počasi začeli nabirati lastne instrumente. Opremlili smo ga tudi z novimi, pravličnimi notnimi stojali. Za začetek smo za orkester nabavili dva saksofona. S pomočjo študentskega servisa pa smo uspeli dobiti tudi opremo za plesno solo. Oprema sestoji iz ozvočenja, kvalitetnih gramofonov in seveda kvalitetnih plošč. Za letošnje upamo, da bomo lahko skočili na pomoč tudi dramski skupini, da bo počasi začela pridobivati svoj fundus, kajti sedaj smo neprenehoma na vratu Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru, ki je zaenkrat še zelo uvidevno.

K.: In kakšni so vaši načrti?

M. U.: Načrti so zaenkrat zelo odvisni od hitrega dograjevanja nove dvorane. Načrti so sicer velikopotezni, saj imamo v planu veliko turneje po zahodni Nemčiji za naše zdomec. Pevski zbor je vabljen v več socialističnih držav, to predvsem po uspehu na Češkoslovaškem. Folklorna ima v planu ponovno udeležitev na tradicionalnih srečanjih v Skopju in Marburgu. Od dvorane je tudi zelo odvisna plesna sola, za katero upamo, da jo bomo napolnili z novimi ljudmi in z njih črpali nove kadre za našo plesno sekcijo, da bodo dostojno zamenjali naše sedaj uspešne pare. Orkester se že pripravlja za svoj koncert, ki bi naj bil novembra. Še prej, to je konec tega meseca, bodo igrali na Veseli jeseni in show programu. Dramska skupina pa se pripravlja za tekmovanje odraslih dramskih skupin s tremi deli, kar je vsekakor uspeh novoustanovljenega študentskega odra, da gre po enem letu delovanja na tekmovanje s tremi svojimi lastnimi deli. Namreč ne poznamo skupine, ki bi šla vsaj z dvema deloma na to tekmovanje.

K.: Kako nameravate pridobiti nove člane in kako je s članstvom?

M. U.: Trenutno je v društvu včlanjenih okoli stopetdeset študentov iz MVZ. Upamo pa, da bomo to število še povečali in to, kot ponavadi, s propagando. Mi smo lansko leto izvedli močno propagandno akcijo in to pismeno, preko radia, preko časopisov in z našimi plakati. Vendar pa je žal najuspešnejša ustna propaganda. Mogoče je tako bolje, saj se marsikaj lahko pogovorimo.

Rad bi povedal tudi nekaj o našem življenju v društvu. Moram reči, da je življenje pri nas kot v eni družini. Kregamo se, se spoprijateljimo in vse skupaj zalijemo, hodimo na plose, piknike, prirejamo izlete, skratka življenje pri nas je prijetno in lepo. Zatorej bruci, vabim vas, v čim večjem številu se odzovite na naš apel in se vključite v naše vrste. Možnosti za delo so za vse na vseh naših področjih.

Pisarna KUD študent je v depandansi študentskih domov, uradne ure pa so med 12. in 14. uro.

Urednik te oddaje je Edvard Pukšič, vodi pa jo že dobri dve leti. Edi kako je prišlo do nastanka te oddaje?

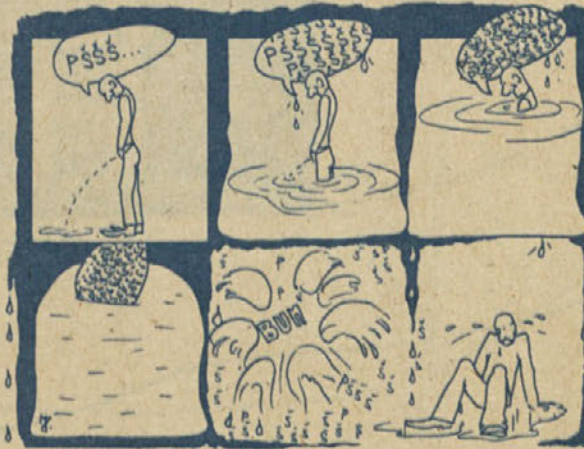
EDVARD PUKŠIČ: Najprej je oddaja sodila v okvir študijsko-ekonomsko tehniške organizacije, ki je delovala na prelomu leta 1971/72 pri IO ŠS MVZ. Ena od usmeritev te organizacije je bilo obveščanje o delu te organizacije in o delu celotne skupnosti študentov. Pobudnik same organizacije in s tem tudi študentske oddaje je bil Igor Plohl, ki je z nekaterimi sodelavci začel ustvarjati prvo oddajo. To je bilo v začetku študijskega leta 1971/72. Radio Maribor je dal na voljo osnovec oddaje dvakrat po pol ure v mesecu. In pri tem smo žal ostali.

K.: Kakšen je sedanj namen te študentske oddaje?

E. P.: Študenti smo pogresali komunikativni medij, ki bi lahko čimbolj neposredno omogočil informiranje znotraj študentske organizacije in informiranje širše družbene skupnosti o delu študentske organizacije. Ravno to možnost smo našli v oddaji »Študij in glasba« in to je sedaj njen namen. Odkar se je v Mariboru oblikovalo višje in nato visokošolsko središče, se je začel v vseh oblikah družbenega življenja uveljavljati in odražati vpliv študentskega življa. Začeli smo govoriti o študentskem gibanju v Mariboru. Namen oddaje je spremljati razvoj študentske dejavnosti v Mariboru in morda vplivati na to dejavnost. Sicer pa so oddaje v glavnem informativne; naši sodelavci spremljajo dogajanja na visokošolskih zavodih, mnogokrat s kritičnimi očmi, seznanjajo poslušalce (to so predvsem mlajši poslušalci) s študijskim sistemom na šolah in hkrati spremljajo razvoj in prizadevanja v drugih visokošolskih središčih v Sloveniji in Jugoslaviji. V letošnjem letu smo posegli tudi izven naših meja – na Poljsko.

K.: Bi mi lahko povedal nekaj o sodelavcih vaše oddaje?

E. P.: Oddaja je študentska in prav zato je ustvarjajo mariborski študentje. Vendar se tudi pri oblikovanju te oddaje odraža neke vrste kadrovska kriza, ki je nasploh značilna za študentsko generacijo v tem obdobju. Mnogokrat smo si prizadevali krog svojih sodelavcev razširiti, tako da bi s svojo »informativno mrežo« zajeli vse visokošolske zavode, pa na žalost nismo uspeli. Sodelavci so se največkrat oglašali z visoke tehnične sole, pedagoške akademije, nekoliko manj z visoke ekonomsko komercialne sole. Prav zanimivo pa je, da nikakor nismo mogli dobiti sodelavcev z višje agronomske in višje pravne sole. Tu niti pismene prošnje niti pogovori niso pomagali. Kar pa zadeva sodelavce, ki so že lep čas zvesti oddaji, velja poudariti predvsem to, kar je za Maribor spet značilno, da so se v našem programu pojavljala imena, ki smo jih poznali s strani Katedre in iz dela na IO ŠS MVZ. Zanimivo je tudi to, da so bili sodelavci iz šol predvsem tisti, ki so se že tako in tako ubadali s preobilico dela v organizacijah na šolah. Samo

nekaj takih sodelavcev smo imeli, ki so delali samo za študentsko oddajo. Sicer pa moramo priznati – sodelavcev je bilo vedno premalo.

K.: Kakšen je vaš programski koncept?

Programski koncept oddaj v prvih treh mesecih študijskega leta 1974/75 zajema razvojna vprašanja univerze in visokega šolstva, vprašanja organizacijske sheme in dela študentske organizacije v Zvezi socialistične mladine Slovenije, konkretne probleme dela visokošolskih zavodov in študijski sistem. Sledijo teme s poudarki na materialnem in socialnem ter samopravnem položaju študentov.

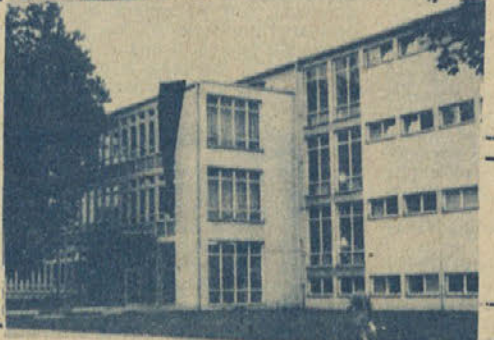
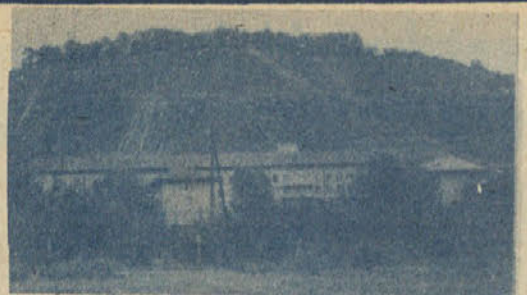
OKTOBER: Obravnavali bomo sodobne razvojne koncepte univerz v svetu s posebnim poudarkom na reformnih prizadevanjih jugoslovanskih univerzitetnih središč. Novince na visokošolskih zavodih bomo seznanili s študijskem procesom z vsemi dejavniki. Pri tem se bomo zavzemali za enakopravno sodelovanje študentov v procesu upravljanja in za aktivno sodelovanje študentov kot subjektov študijskega procesa in vseh dogajanj na šolah. V oddajah bomo spremljali uresničevanje načel in smernic IX. kongresa ZSMS.

NOVEMBER: Teme, ki jih bomo obdelali, so: delo študentov v osnovnih organizacijah Zveze socialistične mladine Slovenije in usklajevanje aktiv v okviru Združenja mariborskih visokošolskih zavodov, združevanje fakultet v samopravno skupnost in samopravni sporazumi o združevanju visokih šol v univerzo. Pri tem bomo upoštevali uresničevanje teženj po reformi univerze in možnost nadaljnega razvoja mariborskega združenja visokih šol. Obravnavali bomo materialni položaj študentov in možnosti, glede na nov družbeni dogovor o stipendijski politiki v SR Sloveniji.

DECEMBER: V oddajah v tem mesecu bomo ob tekočih aktualnostih spregovorili o političnih vidikih organiziranja študentov in o prizadevanjih za napredovanje metodologije in idejnosti študija. Posebej nas bo zanimal proces izobraževanja in znanstvenega raziskovanja kot produkcijski faktor ter delovni položaj študenta. Pri socialnih vprašanjih študentov se bomo ustavili pri vplivu različne razvitosti regij na socialno strukturo študentov. V oddaje bomo zajeli prisotnost v slovenskem kulturnem prostoru, vprašanje kulture dejavnosti in osvješčanja študentov.

Omenjeno tematiko bomo obdelali s sodelovanjem študentov, asistentov, profesorjev in drugih predstavnikov znanstvenega, družbeno-političnega in kulturnega življenja.

Bruci in ostali študenti, ki želijo dobiti informacije o omenjeni študentski oddaji, se lahko oglašijo na IO ŠS MVZ oziroma na radiu Maribor pri uredniku oddaje.

K TREM RIBNIKOM

STUDENTSKI DOMOVI
10 SŠ MVZ
KATEDRA
STUDENTSKI SERVIS
KUD „STUDENT“

DOM DRUŽBENO POLITIČNIH ORGANIZACIJ

ŠENTILJ

POŠTA II

AVTOBUSNA POSTAJA
KOLODVOR

VEKŠ

POBREŽJE

ANDERLIČ

VAS

KAMNICA

FONTANA

MARIBORSKI OTOK

VTŠ

DRAVA

DRAVA

STUDENCI

UL. MOŠE PIJADE

VPS

MLADINSKA UL.

MAŠTOVA UL.

PARTIZANSKA UL.

AVTOBUSNA POSTAJA

KAZUNOVA UL.

RESTAVRACIJA DRANIK

STADION LJUDSKI VRT

TRUBARJEVA

TYRŠEVA UL.

ZDRUŽENJE MVZ

„DELOZO“

PREŠERNOVA UL.

RAZLAGOVA UL.

REKOVA UL.

REGORČIČEVA UL.

ASTORIA

GRAD TRG SVOBODE

EMONA

ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

GOSPOSVETSKA C.

SLOVENSKA UL.

PARTIZANSKA UL.

UL. KNEZA KOČLJA

STROSSMAYERJEVA UL.

GLEPA

SNŠ

KLUB MILADIN

SLOMŠKOV TRG

POŠTA I

ROTOVŠKA KLET

GOSPOŠKA UL.

OREL

ZAMOŽEC

NOVI SVET

SIBENIK

SVETOZAREVSKA UL.

BIFFE BOBI

KOROŠKA C.

GLAVNI TRG

KAVARNA

UL. KNEZA KOČLJA

TRG REVOLUCIJE

ZITNA UL.

LOUBJANSKA UL.

JADRANSKA CESTA

Kot družbena vest

Študij brez razmišljanja je nekoristen, vendar je tudi razmišljanje brez učenja nevarno.

Konfucij

NA BARIKADE!

V pričujočem zapisu želim jesenskim prvencem spregovoriti nekoliko besedi o študentskih valovanjih, gibanjih in nemirih – ali kakor koli smo že poimenovali dogajanja, katerim smo bili delno priča tudi mi – vaši starejši kolegi. Lenin je rekel: „Kadar vzvalovi univerza, se zamajajo temelji družbe.“ Resnično, upor in akcija porojena v nedrjih univerzitetnih avel je leta 1968 krepko razrahljala stebre takratnega francoskega establishmenta, Beograd 68 pa se je odvijal v znamenju porodnih krčev pozitivnih pridobitev, ki so zapisane v naši najnovejši ustavi.

Revolt proti institucionalizmu, brezciljnem tehničnem avtomatizmu, zasidranosti v dogmah preteklosti, je z vso silo udaril na dan spomladi in poleti oseminšestdesetega. Francija, Berlin, Belgija, univerzitetni centri vsepovsod po Evropi in Ameriki so postala žarišča demonstracij in često tudi krvavih spopadov s policijo. Študentske zahteve so na ta način prihajale na dnevni red vladnih sej in univerzitetnih svetov. Protesti proti akademskim in vladnim restrikcijam ter zahteve po sodelovanju v upravljanju šol in univerz, vse to je zamajalo vase zagledane strukture establishmenta. Dokajšnje večino teh akcij je spremljalo nasilje, idejno pa so bazirala na zahtevi po razreševanju problemov, kot so: občea reforma, demokratizacija študijskih institucij, mesto posameznika v družbi, nasprotovanje apartheidu, rasizmu, imperializmu, korupciji – in še in še bi lahko naštevali.

RUDI DUTSCHKE IN „MARŠ SKOZI INSTITUCIJE“

Kot idejna iniciatorja gibanj sta v teh obdobjih prišla do izraza zlasti dva vidnejša teoretika: Jean Paul Sartre in Herbert Marcuse.

Prisluhnimo najprej Sartru: „Veliko je študentov, ki svojega profesora sploh nikoli ne vidijo. Po zvočniku poslušajo neko brezlično in nedosegljivo osebnost, ki jim recitira svoje predavanje. Fakultetni profesor je skoraj vedno (to je bil tudi za časa mojega študija) gospod, ki je opravil disertacijo neke teze in to tezo potem lajna do konca življenja. To je človek, ki ima v rokah oblast, kateri je noro vdan in s katero vsiljuje – v imenu akumuliranega znanja – svoje ideje poslušalcem, ki pa nimajo pravice polemizirati z njegovimi idejami... Morda boste rekli, da študentje ne morejo koristno kritizirati svojega profesorja, zato ker po definiciji študentje še ničesar ne znajo. Predvsem: tisti, ki ne znajo ničesar, znajo še vedno več kot se zdi... Edini način, da se nečesa naučimo je polemika. To je tudi edini način, da človek postane človek. Človek ni nič, če ne nasprotuje.“

Herbert Marcuse, imenovan tudi ideolog študentskih gibanj, se je rodil pred sedemdesetimi leti kultivirani berlinski židovski družini. Študiral je filozofijo. Po izbruhu nemške revolucije – bilo mu je 20 let – je bil član socialdemokratske stranke, vendar je po uboju Rose Luxemburg in Karla Liebknechta, vodij nemških komunistov, ki jih je likvidirala policija socialdemokratskega notranjega ministra, izstopil iz te stranke in se ni poslej priključil nobeni drugi. To pa je bil hkrati tudi konec njegovega neposrednega političnega udejstvovanja.

Marcuse ugotavlja, da je delavski razred brez zgodovinske zavesti, da je sam po sebi s svojimi potrebami in stremljenji vkomponiran v kapitalistični produkcijski proces ter tako živi v svetu dominacije in pritiska. Temu navkljub pa ne zanika revolucionarne vloge sodobnega delavskega razreda. Pravi namreč: „Revolucija brez delavske sile je samo imaginacija, brez delavskega razreda ne more biti revolucije. V kapitalizmu je delavski razred še vedno bit družbe.“ Po njegovi sodbi delavski razred v kapitalizmu nima več tiste politične in razredne zavesti, da bi lahko začel revolucijo, prav tako pa tudi ne partije, ki bi lahko vcepila revolucionarno zavest delavskemu razredu (češ, da so komunistične partije postale dogmatične, socialdemokratske pa so se skorumpirale). Torej je nujno potrebna revolucionarna manjšina, ki bi ustvarila pogoje, v katerih bi „bila potrebna radikalizacija

politične zavesti, proletariata, radikalizacija, ki ga bo pripeljala do spoznanja, da živi v neznošnih okoliščinah, vendar ne v materialnem pomenu, kajti to ni materialna beda.“

Marcuse je prepričan, da morajo biti študentje, inteligenca, ta revolucionarni detonator, iniciator zavesti delavskega razreda. Študentska gibanja namreč po njegovi sodbi osvetljujeta propad med realnostjo in ideologijo ter tako aktualizirata zavest o kvalitativno različnih družbah – to pa ima za posledico upor mladih proti socialnemu pritisku, totalitarnemu družbenemu značaju, paralizirani zavesti.

Nedvomno najvidnejši predstavnik tistih, ki so poskušali realizirati ideje imenovanih teoretikov je bil Rudi Dutschke, imenovan tudi Rdeči Rudi. Tip revolucionarnega glasnika, ideolog in vodja mlade nemške generacije, diplomat sociologije in filozofije svobodne univerze v Berlinu, ubežnik iz NDR, človek, ki ne pije, ne kadi, ki vselej nosi pod pazduho dve knjigi in prebira, prebira... Dutschke: „Dolžnost intelektualcev je identična z dolžnostjo, ki jo ima organizator pouličnih demonstracij: govoriti s ljudmi in ne o ljudeh...“ Ves konglomerat nosilcev teh gibanj, valovanj in pretresov je bil v 60-letih imenovan tudi z izrazom nova leвица, kar nikakor ni nekaj monolitnega, idejno čistega. Imenovana gibanja so se odvijala pod zastavami marksizma, maoizma, trockizma, pa tudi s priokusom eksistencializma, pa ne nazadnje strukturalizma.

Univerza je prav tako del establishmenta, zato se v študentskih zamislih pojavljata zlasti dva koncepta: „proti univerze“:

– kritična univerza: snov bi bila prepojena z revolucionarno zavestjo, s cikli predavanj, ki bi jih imeli razgledani študentje, asistenti in profesorji. Cikli predavanj bi obsegali teme, o katerih se do sedaj na univerzah ni predavalo;

– univerza za vse: za delavce, študente, nameščence in učence naj bi imela fakultete, nekakšno prosvetiteljsko vlogo pri izobraževanju mladih ljudi vseh slojev.

BEOGRAD 68

Tudi socialističnim deželam „študentska pomlad“ ni prizanesla. Po demonstracijah v Pragi so spopadi med policijo in študenti zajeli tudi Poljsko. Značilnost upora na Poljskem se je kazala, zlasti v dejstvu, da so študentskemu revoltu odgovorili z „demonstracijami“ delavci – ki pa jih začuda policija ni napadla.

Jugoslovanska „študentska pomlad“ se je začela junija 1968 pred Kulturnim domom v novem Beogradu. Povod zanjo je bila prestavitev prireditve „Karavana prijateljstva“ z odprtega prostora v dvorano. Precej ljudi je moralo zaradi premajhnega prostora ostati zunaj, kar je povzročilo hud pretep med brigadirji in študenti. Vmes je posegla milica. Študentje so ugrabili miličnikom gasilski avtomobil, nato pa je množica kakih tri tisoč študentov krenila proti Beogradu, potiskajoč avtomobil pred sabo. Pred podvozom, blizu ZIS, jih je čakala milica. Študentje so zažgali avto in ga potisnili proti kordonu. Tedaj so miličniki napadli s pendreki in jih pregnali nazaj v naselje. Med spopadom pri podvozu je počilo tudi nekaj revolverskih strelcev, pri čemer sta bila ranjena študent in gradbeni delavec. Naslednje dni so se demonstracije in spopadi nadaljevali s še večjo silovitostjo.

Beograjskim demonstracijam so sledile demonstracije po sarajevskih ulicah, miting v Zagrebu, zborovanja in demonstracije v Ljubljani. Predsednik Tito je kasneje v govoru študentski protest odobraval, kar pomeni edinstven primer podpore državnika študentskemu revoltu.

Gibanje junija 68 se je jasno izreklo za socializem in samoupravno družbo ter s tem zadalo poslednji udarec ostanku stalinizma in birokratizma. Ocenjevalci študentskih gibanj si niso enotni v dejstvu, ali so bili vsi ti protesti le odmev na tovrstna vrenja po svetu, ali pa je šlo pri nas za izvirno, avtohotno akcijo, s povsem svojstvenim obeležjem. Osebnost se bolj nagibam k ugotovitvi, ki jo izraža krilatica: „V Parizu so imeli GIBANJE, v Beogradu ANJE, v Ljubljani NJE, v Mariboru pa je od odmeva ostalo le še E.“ Resnici na ljubo moramo reči, da bo to najbrže

držalo, saj v Mariboru nikdar niso bile prisotne težnje, ki bi bile podobne čemu takšnemu, kar so po svetu imenovali študentski revolt – izvzemši nekoliko pisarjenja in besedičenja. Tako kot povsod po zahodnem svetu, tudi našim študentskim liderjem ni uspelo uresničiti ene, izmed verbalno tako eksplicitno izraženih programskih dimenzij, namreč povezave študentov z delavci. Zato pa je imenovano načelo bilo v toliko večji meri uresničeno in našlo plodna tla na Češkem, Poljskem . . . Mar naj bo to dokaz, da so bili njihovi protesti izvirnejši, bolj avtentični?

„KREATIVNA DESTRUKCIJA“

Tako v svojih akcijah, kot študentskem tisku je ljubljansko študentovsko (pri tem mislim predvsem filozofsko fakulteto in delovanje akcijskih odborov, ki niso bili v sklopu oficijelne študentske organizacije) vselej znova poudarjalo in se sklicevalo na njihov koncept kreativne destrukcije, kar pomeni, da je potrebno vse obstoječe „ustvarjalno razbiti“. Nedvomno gre v tem primeru za prenos idej z zahoda in kot takšne v družbi, ki se šele dograjuje, seve, niso našla plodnih tal. Kup tovrstnih akcij, vključno z zasedbo filozofske fakultete in Aškerčeve ceste, pa je na svojstven način okarakteriziralo razpoloženje takratne ljubljanske mladeži.

MARIBOR 85?

Maribor je bil v preteklosti resnično udeležen samo svojega E. Mimo uradne študentske organizacije se ni godilo prav nič – to pa ne pomeni, da zato ni bilo ustreznih pogojev. Nemara bo razlog najbolje iskati v dejstvu, da pri nas ni bilo ustreznih šol, oziroma kateder, kjer bi se študentje že v okviru rednih predavanj srečevali s tovrstno problematiko.

V domači študentski organizaciji je bila v letih od 1966 naprej, vse močnejše prisotna nacionalna komponenta (Zamejci!), boj za odpravo socialnega razlikovanja, prizadevanja za hitrejši in skladnejši razvoj severovzhodne Slovenije in tako naprej. Z leti so

ta načela dokaj obleдела, izvzemši nacionalno in socialno (razredno) ost, študentska akcija pa je bila vse bolj usmerjana v urejevanje študentskih zadev, kot je vprašanje študentskega standarda, študijskih pogojev, kulturnega življenja študentske sredine, dograjevanje novega visokošolskega središča, imenovanega univerza, preraščanje višjih šol v visoke ipd.

IN V PRIHODNJE?

V bodoče, menim, moramo vedno znova določati mesto in vlogo človeka – subjekta v sistemu socialističnega samoupravljanja, nadalje vodenje boja za dokončno uveljavitev in konkretizirano izboljšavo tega sistema, so naloge, katerih rešitvam v tem trenutku vsekakor moramo dati prednost.

Ostane še odprto vprašanje problematike človekove odgovornosti: v dolgoročni viziji smo zreducirali človeško osebo na raven delčka sistema, stroja. S tem jo hote ali nehote spreminjamo v kolešček, ki se samo še giblje ob stroju in tekočem traku ter postaja tako sestavni element inventarja najrazličnejših mehanizmov, transporterjev in avtomatov. V tovrstnem stanju popolne avtomatizacije in tehnizacije pa človek izgubi sprva občutek in zavest odgovornosti za kvaliteto neposrednega proizvoda svojega dela, pozneje pa – vice versa – odgovornost za celotno družbeno dogajanje. Tako je bil nekoč rokodelec odgovoren za produkt kot celoto, danes pa je na primer delavec v tovarni čevljev omejen le na ozko, strogo definirano mehansko operacijo, ki izključuje vsakršno vlogo tradicionalne, razumske funkcije. Osveščanje in pomoč pri procesu dezalinizacije s tehnokratiziranega in zavtomatiziranega subjekta družbe (neposredna povezava študentstva z delavskim in kmečkim življenjem), določitev zelo jasno in precizno začrtane vloge in pomena, ki naj bi jo imel, kot nosilec boja – tudi proti lastnemu potrošništvu – naj bo naša osrednja, prva in odgovorna naloga.

Vira: M. Meršolj: Študentje na barikadah
F. Pivec: Beograjski, zagrebški ali ljubljanski avantgardizem

Priprave na kongres ZSMJ so v zadnji fazi

Priprave na kongres zveze socialistične mladine Jugoslavije so v zadnji fazi. Po tem, ko je odbor za pripravo kongresa ZSMJ zaključil javno razpravo o statutu nove organizacije mladih, je hkrati dal v javno razpravo vse programske in akcijsko politične dokumente, ki naj bi jih sprejel kongres ZSMJ koncem meseca novembra tega leta. Ti dokumenti, ki temeljijo na resoluciji 3. konference ZKJ in na dokumentih 10. kongresa ZKJ, so končno omogočili začetek predkongresnih razprav o najbolj perečih vprašanjih, ki zadevajo mlado generacijo. V zadnji fazi priprav na kongres ZSMJ bodo mladi Jugoslavije, izhajajoč iz dokumentov 3. konference in 10. kongresa ZKJ, na organiziran način začrtovali akcijo zveze socialistične mladine Jugoslavije za daljše časovno obdobje, hkrati pa bodo iskali odgovore na posamezna nerazrešena vprašanja in probleme, ki zadevajo mlado generacijo.

Čeprav je v tej fazi razpravljanja o programskih in akcijsko političnih dokumentih, ki bodo predloženi kongresu ZSMJ, nemogoče zapisati končna in splošno preverjena stališča in teze, bo ta članek vendarle poskus, da opozori na najpomembnejše opredelitve, ki so se v dosedanjih razpravi že izrazile.

Družbenopolitična organizacija mladih, zveza socialistične mladine Jugoslavije, je smiselna le kot takšna organizacija mladih, ki jo na pobudo ZKJ in na podlagi lastnih spoznanj ustanovljajo mladi Jugoslavije in to z namenom, da bi, upoštevajoč specifične lastnosti mlade generacije, lahko na organiziran način mladi uresničevali specifične naloge, ki jih imajo mladi Jugoslavije v borbi za nadaljnji razvoj samoupravnega socializma v okviru skupnega programa organiziranih samoupravnih socialističnih sil Jugoslavije. Ker je osnova za organiziranje realizacija specifičnih sil, se tudi članstvo določa glede na aktivnost pri realizaciji zalog zveze socialistične mladine Jugoslavije. Samo kdor se je organizirano pripravil boriti za realizacijo zastavljenih nalog organizacije, je

lahko njen član. Na ta način organizacija ni več splošen družbenopolitičen predstavnik mlade generacije, pač pa je organizator ter idejnopolitični usmerjevalec samoupravno in socialistično usmerjene akcije mladih.

Takšna organizacija za svojo dejavnost ne odgovarja več samo članstvu. Vsekakor se mora truditi, da čim bolj izraža interese in zahteve članstva ter celotne mlade generacije, vendar pa jih mora hkrati socialistično in samoupravno usmerjati ter organizirati v akcijo za nadaljnji razvoj socialističnega samoupravljanja. Kot takšna pa organizacija, ki je sestavni del organiziranih socialističnih in samoupravnih sil v naši družbi, odgovarja za svojo dejavnost samoupravno organiziranemu delavskemu razredu in vsem delovnim ljudem. Aktivnost, dejavnost in usmerjenost organizacije zveze socialistične mladine Jugoslavije se ne meri glede na njen odnos do mladih v posameznih sredinah in do njihovih interesov, pač pa glede na njen odnos do interesov delavskega razreda ter glede na to, koliko je uspela organizacija interese mlade generacije socialistično in samoupravno usmeriti oziroma izraziti.

V političnem sistemu je organizacija konstitutivni element socialistične zveze. Zato daje v SZDL pobude za razreševanje problemov, ki zadevajo mlado generacijo ter se dogovarja in v okvirih SZDL usklajuje akcijo za njihovo razreševanje. Hkrati pa je zveza socialistične mladine Jugoslavije aktivna pri obravnavi vseh vprašanj v SZDL ter aktivna pri realizaciji dogovorjene politike na vseh ravneh.

Zlasti zaradi razreševanja vprašanj družbenoekonomskega položaja in politične vloge vseh, in še posebej mladih delavcev ter zaposlenih, mladih ljudi je ZSMJ aktivna tudi znotraj zveze sindikatov.

ZSMJ sodeluje tudi z ZZB NOV in to zlasti pri tistih vprašanjih, ki so skupne, in ki jih imata obe organizaciji v svojih programih. ZSMJ temelji svojo družbeno in politično akcijo na dokumentih in programu ZKJ.

Zveza socialistične mladine Jugoslavije je hkrati tudi pomemben dejavnik vzgoje mladih ljudi. ZSMJ na podlagi programa ZKJ in dokumentov ZKJ odkriva, organizira in idejnopolitično usmerja obstoječo revolucionarnost mlade generacije. Izhajajoč iz spoznanja, da družbeni odnosi vzgajajo, in da je edina možna vzgoja revolucionarna praksa, ZSMJ skozi idejnopolitično akcijo in bitko za razvoj socialističnega samoupravljanja vzgaja mlado generacijo v socialističnem in samoupravnem smislu. Ob tem pa ZSMJ kontinuirano skrbi za ustrezno marksistično izobraženost članov in mladih, da bi bili kot celota sposobni realizirati takšno vlogo organizacije.

Skozi dejavnost in akcijo ZSMJ se morajo v celoti izražati in veljavljati interesi delavskega razreda. Zato je borba za osvoboditev delavskega razreda in celotne družbe razrednih odnosov, vseh teženj razredne restavracije ter vseh protidelavskih oblik razredne vladavine, najdaljši načrtani cilj organizacije mladih, ki izhaja iz programa ZKJ. ZSMJ pa se za realizacijo tega v tej etapi razvoja socialistične samoupravljanja bori zlasti za realizacijo, ki so v osnovi opredeljene v resoluciji 3. konference ZKJ o mladih in seveda tudi tistih nalog, ki so opredeljene v dokumentih 10. kongresa ZKJ.

V dokumentih, ki so v javni razpravi za kongres zveze socialistične mladine Jugoslavije, je vprašanje nalog nove organizacije še vedno slabo obdelano. Začrtane so zlasti poglavitne naloge, nimajo pa pečata, ki naj bi ga dobile v organizacijah, ki združujejo mlade. Zato bodo temeljite vsebinske razprave pred kongresom še kako nujno potrebne.

Sicer pa je treba vedeti, da bo kongres sprejel le globalno politično in idejno akcijsko orientacijo za dejavnost mlade generacije in zveze socialistične mladine Jugoslavije. Iz te platforme pa bo potem, v pokongresnem obdobju, rastla družbeno in politična akcija mladih in ZSMJ, ki bo konkretno opredeljevala posamezne naloge. Prav zato ne sme biti akcija v predkongresnem obdobju usmerjena samo v to, da bi kongres čim bolj uspel, pač pa mora ustvarjati tudi zavest, da ustvarjamo oziroma formiramo novo organizacijo mladine, in da se bomo morali vsak dan dokler bo ta organizacija obstajala, boriti za to, da bo ZSMJ takšna organizacija mladih, kakor je napisano v statutu ZSMJ.

Kongres in nova organizacija pomenita le-to, da se bitka, ki se je med mlado generacijo začela po 21. seji PZKJ, po Pismu in po 3. konferenci ZKJ, nadaljuje. Zato se moramo pripravljati tudi na to, da bo akcija mladih, zdaj že združenih v zvezo socialistične mladine Jugoslavije, v pokongresnem obdobju živahna in da bo uspešna konkretizacija kongresnih dokumentov – ter seveda tudi njihova odločna realizacija.

Razglednice naših sosedov

(Obisk sosednjega študentskega centra)

Za mesto, kakršno je Maribor, je gotovo nujno, da skuša tako ali drugače sodelovati s sosednjimi mesti. Gre za izmenjavo koristnih informacij ter drugih nalog in oblik sodelovanja. Naš študentski center namreč ne sme, in tudi ne more, biti zaprt v svoje ozke okvire. Pred kratkim sem imel priložnost zbrati nekaj vtisov in informacij o delu in življenju študentov v Zagrebu.

Brane Pečanec, namestnik sekretarja SK študentski dom Cvjetno naselje — enega največjih domov v Zagrebu, mi je prijazno pomagal pri vzpostavitvi kontaktov s nekaterimi kolegi, ki jih zanima kulturno zabavno življenje. Sam je razglabljal o štipendijski politiki potem, ko sem omenil, da imamo le-to tudi pri nas na tapeti.

„Pri nas je minimum za življenje 1200 din“, je rekel Brančo Pečanec. „To kar so minimalna sredstva za življenje pa je maksimalno, kar je moč dobiti s kreditom. Poznamo mehanizem, ki bi naj deloval... Podpisniki sporazuma o kreditiranju in štipendiranju bi naj dvigovali izplačana sredstva v skladu s dviganjem življenjskih stroškov. Žal pa tak mehanizem ne funkcionira ali pa zelo slabo. Pri tem opozarjamo, da študij trpi zaradi nujnega honorarnega dela študentov. Otroci najrevnejših staršev pa so sploh postavljeni pred pretežak problem.“

Moja pozornost je bila tokrat usmerjena bolj vprašanju kulturno zabavnega življenja v Zagrebu. V soboto je ostalo v domu le nekaj študentov. Kljub temu sem uspel najti zanimivega sogovornika Mirka Žužiča, predsednika novo ustanovljenega Kluba prijateljev gledališča. Gre za klub, ki je v svojem glavnem cilju — pritegniti študente v gledališča, odlično uspel. Dosegel je toliko pomembnih rezultatov, da bi se lahko iz njih naučili marsikje, kjer tožijo zaradi „nezanimanja“ študentov.

Mirko Žužič: „Zelimo si, da bi študente približali gledališču. Najbolj smo uspeli v tem, ko smo približali „Mohameda h gori“. Več predstav je bilo v preteklem letu organiziranih v samem naselju, bile so tako obiskane, da smo nekatere tudi po trikrat ponavljali. Posebej bi omenil predstavo Zvonimira Majdaka: Kužiš stari moj, ko so bile po predstavi tribune z igralci (Mladenom Budiščakom in drugimi).“

Vprašam za ceno po kateri so študentje obiskovali predstave. S posebnim načinom financiranja so dosegli ceno vstopnice 5 din, kar predstavlja v Zagrebu dokaj nizko ceno. Skupine študentov imajo za predstave 50 % popust, vsak član kluba ima dodatno še 20 % popust na take cene.

V letu dni, kar klub obstaja, so pritegnili mnogo študentov v gledališče, predstave v domu pa so bile naravnost množično obiskane. „Gre za to,“ je dejal Mirko Žužič, „da se študentje v prostem času raje odličijo obiskati predstave v domu, kakor pa da morajo lepo oblečeni v teater. V množici vsakodnevnih problemov je resnično časovno veliko bolje obiskati predstavo doma.“

O zagrebškem primeru lahko razmišljamo dokaj resno. Poznamo namreč vzdihovanja, da se študentje premalo obiskujejo predstave v teatru, da ni zanimanja. V Zagrebu so ugotovili, da zanimanje obstaja, le NA PRIMEREN NAČIN. V Cvjetnem naselju v Zagrebu so ustanovili tudi prvi partizanski odred študentov v Jugoslaviji v partizanski študentski odred Brača Spalj, v katerem je 200 stalnih članov, se občasno vključujejo študentje vsega naselja. Odred je v dobrem letu dosegel izvrstne rezultate. Njihov zglede so posneli največji študentski domovi v Zagrebu, verjetno pa je, da bodo podoben odred dobili tudi v Beogradu.

Študentje izvajajo akcije skupaj s pripadniki JLA in razvijajo družabnost, fizično kondicijo ter se spoznavajo z obrambnimi elementi. Tako so imeli na primer na Petrovi gori izvedeno akcijo v kateri so sodelovali v improvizirani borbi, prispevali kulturni program, se pomerili v športu z vojsko in mladino tistih krajev.

Občasno obiskujejo člani odreda posamezne kasarne, kjer organizirajo razna predavanja.

Zanimivo je, da v okviru tega odreda organizirajo tudi vsakodnevno kulturno zabavno življenje. V lastni organizaciji imajo celo disko klub.

Ob vsem pa nikakor ne pozabijo na organizirano sodelovanje z delavci v tovarnah. Vidimo lahko, da je za imenom Partizanski odred študentov dokaj pestra akcijska dejavnost.

Moj sogovornik Mirko Žužič je napeljal razgovor tudi na čas počitnic. Vneto mi je pripovedoval o organiziranem študentskem domu v Trpanju pri Peljcu. Presenečen sem ugotovil, da imajo študentje izvrstno organiziran tudi čas počitnic. Še bolj sem bil presenečen, ko je povedal, da je v Trpanju edini študentski ferialni dom v Jugoslaviji.

Z dotacijami Zagrebškega vseučilišča so dosegli, da so cene v tem domu nizke ter je moč preživeti 10 dni pod šotori za mali denar in dokaj prijetno. Celoten penzion za študenta je 48 din.

Za mali denar tako potekajo počitnice v živahnem okolju, kjer so organizirana športna srečanja, družabni večeri ter kulturne prireditve.

V tem središču so tudi gostje iz drugih republik. Mirko Žužič je izrazil prepričanje, da bi z veseljem odstopili določeno število ležišč tudi študentom Maribora.

Moja beležnica se je tako polnila. Sobota v zagrebškem študentskem naselju je bila pestra zame in za študente, ki so bili čez vikend v domu. Kitare, smeh in glasno pogovarjanje z oken. Skupine in skupinice so v tem odhajale. Imeli so kam iti. V Zagrebu so odprti številni disko klubi. Jasno, da je pestra izbira tudi pri koncertih, zabavnih prireditvah, razstavah. Žal so tam cene tudi visoke. Pri tem je toliko bolj pomembno, da si znajo študentje sami organizirati preživljanje prostega časa. Odločil sem se, da ostanem v naselju in ujamem utrip sobotnega življenja v njem. Čisto slučajno sem dobesedno ujel še eno zanimivost, ki jo imajo študentje v Cvjetnem naselju.

V bližino proti Savskemu nasipu so hiteli posamezni študentje — predvsem predstavnice nežnega spola. Radovednost me je prignala do kraja, kjer je bila prijetna glasba. Na kitaro je igral in prepeval naš znani pevec, ki stanuje čisto blizu naselja, in ki mu pomeni prepevanje na poljanah ob Savi sprostitiv. Tisti večer nas je zabaval v skoraj prijateljskem vzdušju Ibrica Jusič. Nisem mogel izpustiti takega srečanja, ne da bi ga poprosil za krajši razgovor. Odhajal sem iz študentskega centra dobre volje ter novih spoznanj. V stikih se naše obzorje lahko širi.

Igor Plohl

Kultura, kultura, kultura...

Vsako leto Katedra poziva študente naj sodelujejo pri študentskih organizacijah. Tudi kulturna rubrika vsako leto ugotavlja, da med študenti ni prevelike zainteresiranosti za delovanje na kulturnem področju. Danes bomo že skoraj standardni poziv usmerili predvsem vsem novim študentom, ki jih zanima delovanje na področju študentske kulture.

Da le-ta obstaja ni moč zanikati, kajti vse akcije lanskega leta potrjujejo, da smo pravzaprav izredno široko zaorali, ali razširili brazde naše kulture. Žal so nekatere dejavnosti, kakor dramska sekcija pri KUD' zamrle zaradi pomanjkanja delovnega entuziazma, toda upamo, da se bo letos pojavilo na sceni mnogo novih imen in obrazov vas, ki ste se vključili, ali se boste vključili, v višješolski študij.

Sodelovanje nam bo dalo novih širin, novih vidikov, kajti mnogi od vas bodo nakazali nove možnosti delovanja. S tem bomo pa le bogatili naša skupna prizadevanja za pestro študentsko aktivnost, ki se mora kazati v vsaki družbi in v vsakem obdobju. Ne bomo jokali za generacijo, ki se je poslovila, in ki je odlično vodila in usmerjala delovanje študentov, ne, ne bomo jokali, pač pa bomo zavihali rokave in poizkusili vsaj nadaljevati njihovo delovanje. Sicer bomo že pri tem našli mnogo vrstne težave, toda če bomo složni in se bomo vsi pravilno in tovariško trudili, bomo uspeli premagati vse prepreke. Za vse to pa nam je potrebna posadka ladje, ki se je znašla v vihanem žrelu oceana in mora za vsako ceno rešiti tovor.

Naj zaključimo apel s tem, da vabimo med sebe vse ljudi, vse študente, mlade in stare, ki se ukvarjajo s kulturnim delovanjem bodisi teoretičnim, likovnim, leposlovnim in glasbenim. Apel pa ne velja samo nam, študentom, toda tudi vsem ostalim, delavcem, kmečki mladini, srednješolcem in ostalim, ki bi nam radi pomagali z nasveti in pomočjo. Le tako bomo dokazali, da obilna kulturna bera lanskega leta ni bila slučajna, ampak da bo permanentna.

kulturno uredništvo katedre
kulturna komisija IO

Aktivnost, ki zavezuje s še večjo aktivnostjo!

V stalni gonji za izpopolnjevanjem ustavnega načela – kulturo delavcem in kmetom –, je mariborska študentska kultura, po nesmrtnem Stanetu Severju, med prvimi, ali pa celo prva, pričela uresničevati to načelo. Naše turneje, o katerih ste lahko brali v prejšnjih številkah Katedre, in v nobenem drugem časopisu, so že prerasle v tradicijo, tako da nas kraji, kjer smo že gostovali ponovno vabijo in želijo razvedrila z nami. Mislim, da nam je to največja pohvala, ki smo jo lahko dobili, kajti mladinski aktivni, ki do sedaj niso vedeli, kako naj svojo kulturno delovanje razširjajo, mogoče tudi zastran denarnih težav, so nenadoma začutili, da se odpirajo nove možnosti njihovega delovanja.

Naša kulturniška srenja, kot bi jo lahko imenovali, to iz vseh vetrov zbito ekipo ljudi, ki se trudimo, da bi vsaj nekaj ustvarili, si je zastavila v svojem planu sodelovanje s kmečkim, delavskim in rojstnim okoljem, to je študentskim okoljem. Toda, ker nas sodelovalcev ni mnogo, in ker nas tarejo tudi časovne stiske, včasih pa tudi finančne, svojega plana v zadnjih šestih mesecih nismo izpeljali na vseh področjih kot, npr. ne v popolnosti v povezavi z delavskim okoljem, in tudi ne v popolnosti z matičnim, študentskim okoljem, medtem ko smo načrtovani plan v povezovanju s kmečkim okoljem znatno presegle.

Naj malo poizkušam razčleniti naše delovanje, da bodo zainteresirani ali našli možnosti za kritiko ali pa drugi, možnosti za sodelovanje, za priključitev. Slednjih bomo še posebno veseli, kajti s tem se nam bo povečal aktivni potencial, ki nam tako izredno primanjkuje. Ne smemo pa trditi, da nam ne bi koristila tudi kritika, vendar ne zlonamerna, kajti z vsako kritiko človek ali skupina pridobi novo izkušnjo, ki ji pa lahko le odpre nova področja delovanja, ali vsaj kritičnega pogleda na delovanje. Znano je namreč, da sami sebe ne moremo najbolje kritizirati, ali ne?

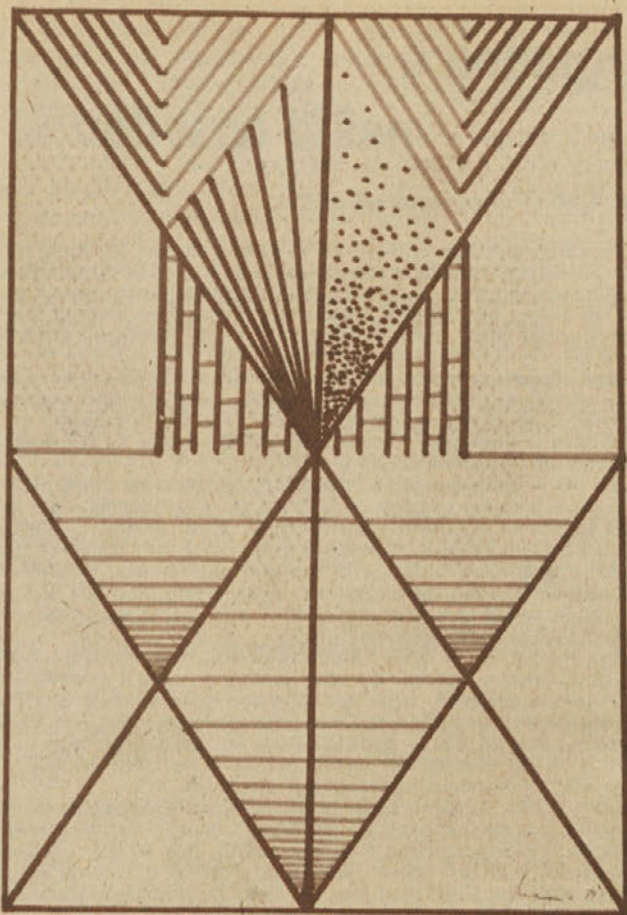
No, plenice smo preprali s nabito polnim avditorijem v študentskem in mariborskem okolju. Mogoče smo imeli majhne težave s prostorom, ki ni mogel sprejeti vseh, ki so nas obiskali. Toda nam je dal poleta, kajti videli smo, da zanimanje za prireditve obstaja, in da si to okolje še želi podobnih srečanj. Vendar takoj moram ugotoviti, da v nadaljnjem delu nismo preveč prisluhnili željam našega okolja, zato se vsi opravičujemo, toda tukaj nam jo je zagodla časovna stiska, ki se je razplamtela po tem srečanju. Pričeli smo s povezovanjem okoliških bolj ali manj kmečkih predelov. Moramo pa priznati, da zanimanje študentov tudi za te prireditve ni upadlo, in če bi imeli možnosti prevoza smo prepričani, da bi mnogo študentov potovalo z nami. Mogoče se tukaj nakazuje možnost povezovanja s komisijo za stike pri IO, ki bi lahko priskočila na pomoč. Ni namreč nujno, da delujemo na študentskem polju le v mariborskem območju, s pravo organizacijo bi lahko kmečko in študentsko okolje celo združili. To možnost so nam nakazali celo mladinski aktivni kmečkega področja, ki so se zainteresirali za konstantno sodelovanje ne samo s študenti, ki pripravljajo prireditve, ampak tudi s študenti, ki se ne ukvarjajo aktivno s kakršnokoli dejavnostjo. Mislim, da bi pravilen odnos in integracija obojnih želja dala izjemne možnosti razumevanja ljudi, možno pa je tudi, da bi kmečki mladini približali študentski življenjski, da bi se s tem bolj odločali za nadaljevanje študija v mestih.

Samo kmečko okolje nam je dalo zanimivo spoznanje, da ni važen prostor, v katerem se odvija srečanje, ampak da je važna dobra volja izvajalcev kot poslušalcev, ki se zlijejo v homogeno celoto in premoste bariero gledalec–izvajalec. S tem pa bi širili tudi krog naših sodelavcev, kajti v vsakem okolju se najdejo ljudje, ki se ukvarjajo s podobnimi problemi ali ustvarjanjem kot skupina, ki je prišla na srečanje.

Delavsko okolje nam je bilo približano samo enkrat, ko so mladinski aktivni pripravili zanimivo srečanje delavcev, znanih ustvarjalcev in oseb mariborskega območja in pa nas, študentov. Toda tam nismo imeli možnosti za podroben pogovor o nadaljevanju aktivnosti, pač pa bomo morali z novim letom bolj stopiti v kontakt s temi aktivni.

Opis naše dejavnosti pa mi daje še poseben medij razmišljanja. Do sedaj je bila vsa aktivnost več ali manj le enkratno planirana. Mislim pa, da pred našimi novimi akcijami moramo nujno priti do posebnega načrta, ki bo malone raziskal vsa okolja in vse naše izkušnje, ter dal nova obzorja, nove možnosti in nova delovanja. Za to pa potrebujemo še več študentov, ki so sposobni pomagati tako teoretično kot praktično. Nič več ne smemo prepustiti naključju, vse bomo morali dobro premisliti in planirati, da ne bo prišlo do neljubih zastojev ali celo do prekinitve delovanja. Zato pa smo študentje, ali ne?

MITJA ŽITNIK

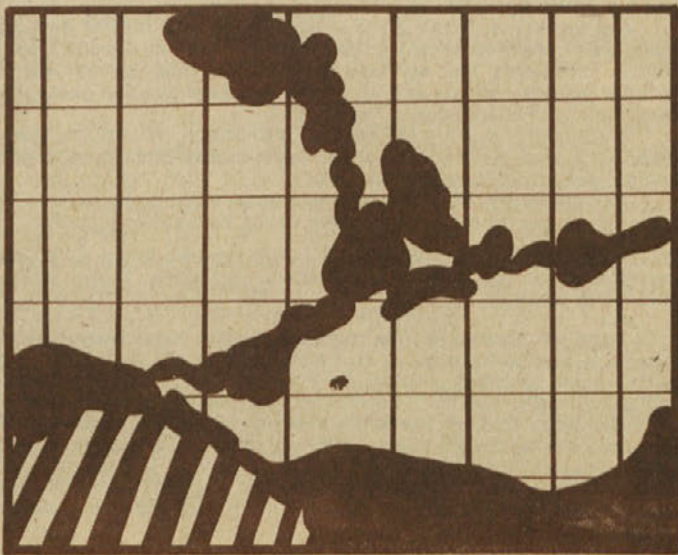
Lučka Falk v Avli

Prva gimnazija v Mariboru je ponovno gostoljubno povabila dijake pod svoje okrilje, istočasno pa se je odprla tudi širši javnosti, navdušeni za umetniško ustvarjanje. Avla ni več novinec – s kvaliteto si je zagotovila mesto, ki ji pripada. Mlada ustvarjalka, Lučka Falk je v letošnji jesenski sezoni prva izbranka, ki se s svojimi deli – temperami, gvaši in olji predstavlja mariborskemu občinstvu. Če upoštevamo, da velja poletje za tzv. mrtvo sezono, tedaj smo lahko še posebej presenečeni nad velikim številom obiskovalcev. Njeno delo je ocenila kustodinja mariborske umetnostne galerije Meta Gabršek-Prosenec. Lučkina dela izražajo njeno vrtaločo zvedavost, igrivost, pogum, najbolj pa njeno veselje do življenja. S krepikimi barvnimi lisami nam med drugim predstavlja poetično, ončno Grčijo. Nekaj tihožitij, portretov in dva avtoportreta. To pa nivse. Povabilu sta se prijazno odzvala dramska igralka Angelca Jenčič–Jankova in Rado Pavalec ter zbranim predstavila nekaj Lučkinih pesmi. Eno izmed njih je posvetila svojemu zdaj že pokojnemu profesorju Maksu Kavčiču, svojemu mentorju in vzorniku. Značilnost njenih pesmi pa je pikra ost, naperjena na človeške napake.

Lučkina dela bodo na ogled tri tedne, nato jo čaka razstavljenje v bratskem mestu Marburgu an der Lah. Na njeni ustvarjalni poti ji želimo čimveč uspeha!

Pa še besedico o Avli: zelo pohvalno je prizadevanje profesorja in umetnika Marjana Remca in dijakov, da Avla zadirha v vsej svoji polnosti. Navsezadnje je bil tak razstavni prostor Mariboru nujno potreben, kajti tako je dana tudi mladim kvalitetam možnost, da javnosti pokažejo, kaj zmorejo.

Sonja Mihec

FERDO RAKUŠA

Vodič po oštarjih

PREPOTREBEN PRIROČNIK ZA BRUCE

Osnova za dobro počutje vsakega človeka in bruca je poln želodec, pri tem pa ni važno, če je napolnjen s hrano ali pa s tekočimi zadevami. Glavna vloga polnjenja pripada gostinskemu obratom oziroma oštarjiam. Ker pa nobenemu brucu, čeprav še čisto zelenemu, ni vseeno, ali bo „tankal“ v super dragem „restavrantu“, v zakotni beznici ali med starimi bajtami, sem opisal nekaj pribežališč lačnih in žejnih študentov.

Večina si bo verjetno skušala potešiti lakoto v menzi študentskega doma, ki jo pravkar preurejajo, da bi povečali kapaciteto. Kakovost hrane v lanskem letu ni bila najboljša, letos obljublajo izboljšanje. Cene so primerno nizke.

Pred dograditvijo depandanse ter njene kuhinje se je vesoljno študentovstvo prehranjevalo v restavraciji Center. Cene pa so tukaj občutno previsoke in tudi kvaliteta ni takšna, kot na primer v podobnih samopostrežnih lokalih Ljubljane. Razen teh dveh pa je še veliko majhnih lokalov, kjer se lahko napolni vedno prazen študentski želodec za dostojen kup denarja.

FOTO 1.

Bife v trgovski hiši Emona je poln mladih od jutra do večera. Prijeten ambient (zlasti po letošnji razširitvi), razmeroma poceni in ukusne malice ter kosila, in velika izbira pijač, so Emono naredili za bazo številka 1. Tu se sklepajo nova prijateljstva, pričenjajo se pivsko-pevska praznovanja, ki se po „zaključni“ 19. uri nadaljujejo v drugih lokalih.

FOTO 2.

Po 19. uri se prične polnit samopostrežna okrepčevalnica Orlič v novem prizidku hotela Orel. Cene hrane, tudi tekoče, so tu nekoliko višje. Hotelsko podjetje pač!

FOTO 3.

Tudi sam hotel Orel, predvsem pokriti vrt, je priljubljeno „napajališče“. Hotelske cene in dobro odprto pivo do 23. ure!

FOTO 4.

V poletni pripeki je najlaže poiskat kolegico ali kolega na vrtu bifeja Grad. Vonj odprtega žara z vsemi specialitetami, odprto pivo in prijetna senca stoletnih dreves so izredno mamljivi.

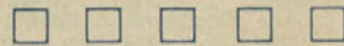

FOTO 5.

Za ljubitelje morskih specialitet je najprimernejši Novi svet, ki so ga letos lepo preuredili. Vrt je zaradi strehe odprt še v pozno jesen.

Seveda pa to ni vse. Za privatne pивske zabave je še precej primernih „sobic“. Klet gostišča Pri Treh ribnikih, oz. pri Kličku, je kot nalašč za to. Prijeten ambient in dobra kapljica. Ko boste oblezli vse našteto ter odkrili še marsikaj drugega, si boste počasi izbrali svoje postojanke, kajti lačni in žejni le ne moremo študirati.

RAZPIS

IO SŠ MVZ in Katedra vas vabita k sodelovanju v uredniškem odboru Katedre. Potrebujemo urednike rubrik ter člane uredniškega odbora za delo pri urejanju rubrik:

- ŠTUDENTJE IN VISOKO ŠOLSTVO
- POLITIKA IN GOSPODARSTVO
- KULTURA
- PERISKOP
- ITD.

Vabimo tudi kandidate za:

- LIKOVNOST
- in LEKTORJA

Prijavijo se naj predvsem študentje MVZ. Od kandidatov zahtevamo poznavanje problematike svoje rubrike, pa tudi splošno družbeno-politično in študentsko problematiko.

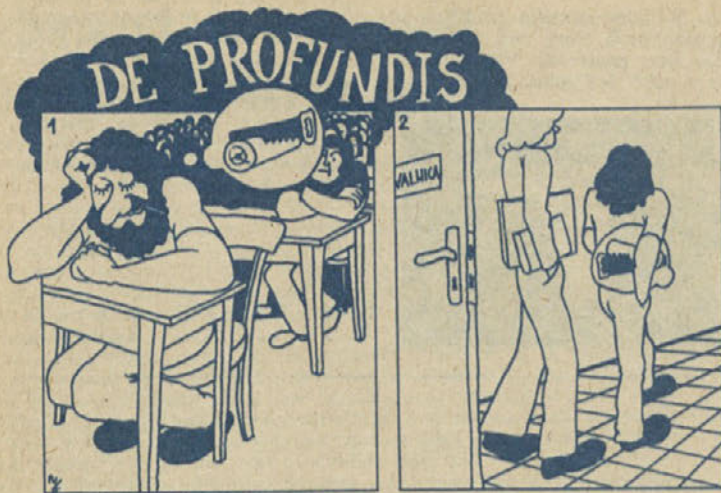
Če se čutite sposobne in želite sodelovati pri vašem listu, oddajte prijavo do 1. 10. 1974 na naslov: Izvršni odbor skupnosti študentov MVZ, Tyrševa 23, 62000 Maribor – za razpis Katedra.

Pohitite s prijavami! Katedra bo še boljša.

Največji slovenski popoldnevnik „Večer“ vljudno obveščamo, da njihov super nov samopostrežni način prodajanja časopisa uporablja finančno uboga KATEDRA že več let. Samo toliko, da bi ne bili preveč razočarani, če bo vaš nabiralnik večkrat prazen kot poln.

Bralce, ki bi nas želeli obiskati v uredništvu prosimo, da prineso s seboj plezalno opremo, in da se prej nezgodno zavarujejo. Zaradi preurejanja študentske restavracije, je namreč dostop do uredništva, ki je v kletnih prostorih, življenjsko nevaren.

Bruto, Brutuse moderni!

(NASVET KAKO NAJ STARE KAJLE USPEJO PREBRODITI POMANJKANJE ŠTIPENDIJ IN POSOJIL)

Pri moji kršen veri, da sem odrasel. In če rečem, da jim bom pokazal, pomeni, da jim bom pokazal in to tako zelo pokazal, da se bodo čudili, kako morejo biti sploh tako pridni študentje.

Sel bom naravnost na najboljšo šolo in jim pokazal, da zame višješolski študij, ne vem sicer zakaj ravno višješolski, ni prav nobena težava. Sicer pa sem že pol študenta, če grem proti faksu na vpis. Zakaj se ne bi torej malo pokazal v svoji bradici, ki sem jo pustil rasti celo poletje, da bi ja zgedal bolj študentski, v kakšnem lokalu, kjer se zbirajo ti študentje. Bodo že videli, kako je treba.

Pa kaj za hudiča, ali tukaj sploh ne vedo, da postajam študent. Vsi tako z dolgočasno buljijo v svoje mize ali pa se nekaj brez veze pogovarjajo. Hudiča, pa sem mislil, da bodo takoj opazili, da sem študent. Aha, prvi že prihaja. Sicer ima boljše brado in nekam bolje izgleda kakor jaz, toda bom že dobil rutino. Končno je le opazil, da sem prišel, nadebuden študent.

„Se's. Študent, ne?“

Kot da ne ve, da sem pravi študent. Naj vidi, da sem „ta pravi“, samo odkimam mu.

„Zelenec, ne?“

Preklete, kako mu uspe. Kaj naj mu zabrusim nazaj, da mi ne bo še kaj hujšega povedal, da bo cel salon vedel, da sem zelenec. Kako so se pričeli ozirati k nam.

„Prisedi,“ mu pravim, „boš kaj spil. Jaz častim.“

„Zate nisem ti, plačaj pelinkovec, zelenko!“

„Kaj se le tako derete, gospod, študent; mislil sem, da se študentje vsi med sabo tikajo. Oprostite.“

„Boš še moral plužiti, če boš hotel, da te bomo sprejeli za kolega. Ali si že sploh vpisan.“

„Ne, nisem še. Zdaj grem na šolo, pa ne vem prav, kako poteka vsa procedura (ali sem pameten, zdaj bo vsaj videl, da sem pameten).“

„Da ti pomagam, bruto?“

„Ja, prosim.“

„Moraš mi dati 200 jolijev, pa boš vpisan.“

Če že mora biti tako, mu jih bom pa dal.

„Počakaj me tukaj, brale. Veš, težko je, če so štipendije tako majhne!“

„Sem nekaj čital o tem problemu, toda mislim...“ Le kam se mu tako mudi. Srečo pa imam, sicer sem ga moral vikati, toda jaz lepo sedim tukaj in pijem kavico, on pa mi bo vse uredil. Pa le niso tako pametni te „STARE BAJTE“, kot sem mislil.

Poglej ga, kako privihra. Ta je pa res express.

„Evo ti, bruco, tu ti je indeks, zdaj moraš pa samo še na šolo, da podpišeš neke formalnosti, pa bo vpis za teboj. Cao bruto.“

„Najlepša vam hvala, res ste prijazni.“

Zdaj torej le še podpišem, pa bom študent po vseh pravilih.

„Joj, kakšna gužva, kot da bi prodajali zastonj!“

„Hej, zdravo Tine, kako si.“

„Pozdravljen Srečko, si se prišel vpisat.“

„Ja, samo podpisat sem prišel še neke formalnosti.“

„Pokažita mi potrdilo o naročenju Katedre!“

„Nimava.“

„Vsak po 25 dinarjev. Evo vama potrdilo. Živeli. Hej, kam pa brutuse. Pokaži mi...“

„Kaj si prišel podpisat. Zdaj sva nekaj podpisala in plačala, jaz pa sploh ne vem kaj je bilo.“

„Saj ni bistveno, bova že zvedela.“

„Sta že plačala...“

„Ne, koliko.“

„10 dinarjev.“

Tine: „Veš, danes sem plačal že najmanj desetkrat. Podpisal sem se pa že tolikokrat, da me kar roka boli. Tudi vrat sem že odprl in zaprl nič koliko. Pa vsak drugi ti na stopnicah kaj pregleda. Imaš pa res srečo, če moraš le še nekaj podpisati.“

Srečko: „Ja, kar je najvažnejše, indeks že imam. Zdaj grem pa samo podpisati še formalnosti, pa ne vem, kje bi naj to bilo.“

T: „Kaj samo indeks imaš, pa to je najcenejša stvar, ki jo moraš plačati pri tem vpisu. Kje si pa dobil ta indeks.“

S: „Neka stara kajla mi ga je prinesel, jaz pa sem mu dal 200 dinarjev.“

T in S končno spoznata, kako je na stvari. Tine jo hitro ucvre skozi vrata šole, da mu ne bi bilo potrebno še kaj plačati, če pa geste na šolo pogledati še danes, boste tam verjetno še vedno videli Srečka, kako odpira in zapira vrata ter govori: „Še kaj je treba podpisati. Bi mi hoteli pregledati. Koliko sem dolžan?“

Hej brute, štipendije so pa res izredno nizke ali jih pa sploh ni, zato so v modi nova posojila. Ubogi zelenci, ki se bodo vpisovali drugo leto.

ideja: članek oz. vest v Delu, da so našli še enega Japonca v odročnih predelih Filipinov, ki živi v prepričanju, da vojna še vedno traja.

ajt

PRAV DROBEN NAPOTEK ZA BRUCE

